

KÄSIKIRJA KOULURATSASTUKSEN ARVOSTELUUN

Sisällys

1.	KOULURATSASTUKSEN YLEISET PERIAATTEET	2
2.	PERUSTAVAA LAATUA OLEVAT VIRHEET JA NIIDEN HUOMIOINTI KOULURATSASTUKSESSA .	12
3.	KÜR-OHJELMIEN ARVOSTELU	28
4.	OHJEITA KÜR-OHJELMAN ARVOSTELEMISEEN	33
6.	KÜR-OHJELMAN VAIKEUSASTEEN ARVIOINNISTA	39
7.	LASTEN OHJELMIEN ARVOSTELEMINEEN	40
8.	TAIDOLLISEN ARVOSTELUN SUORITTAMINEN LASTEN OHJELMISSA.....	43
9.	NUORTEN HEVOSTEN ARVOSTELU (5-, 6- JA 7-VUOTIAAT HEVOSET)	50

Käsikirjan teksti ja kuvitus pohjautuvat pääsääntöisesti FEI:n kouluratsastuksen käsikirjaan (FEI dressage judging manual).

1. Kouluratsastuksen yleiset periaatteet

1. Kouluratsastuksen tarkoituksena on asteittain ja järjestelmällisesti kehittää hevosen lihaksistoa ja koko olemusta, pyrkimyksenä tehdä hevosesta irtonainen, joustava ja notkea sekä toisaalta luottavainen, kuuliainen ja eteenpäinpyrkivä niin, että se on miellyttävä ratsastaa.

Nämä ominaisuudet ilmenevät:

- puhtaina, säännöllisinä ja irtonaisina askellajeina
- liikkeiden pehmeytinä, lennokkuutena ja vaivattomuutena
- etuosan keveytenä sekä takaosan energisyytenä ja sen kantovoiman lisääntymisenä
- kuolaintuntuman pehmeytinä, ilman jännittyneisyyttä tai vastustelua

2. Hevonen näyttää tekevän siltä vaaditut liikkeet halukkaasti ja vaivattomasti. Se vastaa kuuliaisesti, rauhallisesti ja tarkkaavaisesti ratsastajan apuihin. Se liikkuu suorilla linjoilla suorana ja taipuu kaarteissa ratsastettavan tien mukaisesti.

3. Askellajien säännöllisyys on perustavanlaatuinen osa kouluratsastusta.

Käynti on puhdasta, säännöllistä ja irtonaista. Ravi on puhdasta, säännöllistä, joustavaa ja tarmokasta. Laukka on puhdasta, säännöllistä, kevyttä ja lennokasta. Hevosen takaosa on aina aktiivinen. Takaosan voimakkaasta työskentelystä heijastuu energinen liikkumisen keveys koko hevoseen. Hevonen vastaa ratsastajan pienimpiinkin apuihin

4. Hevonen on kaiken aikaa tarkkaavainen sekä tottelee rauhallisesti, vastustelematta ja epäröimättä ratsastajan erilaisia apuja säilyttäen luonnollisen, harmonisen tasapainonsa sekä levollisuutensa.
5. Hevosen on oltava kuolaintuella, niin paikalla kuin liikkeessä. Ratsastaja säilyttää tasaisen kevyen ja pehmeän tuntuman hevosen kumpaankin suupieleen yhtäläisesti. Hevonen kantaa päänsä vakaana, niskasta pehmeässä peräänannossa, kaula vapautuneesti kaartuneena, niska korkeimpana kohtana ja turpa jonkin verran luotiviivan etupuolella eikä lainkaan vastustele ratsastajaa.
6. Kadenssia – tahti, säännöllisyys, ilmavuus on ravissa ja laukassa. Se on todiste hyvin kehittyneestä työntövoimasta ja kantokyvystä, joka mahdollistaa hevosen liikkumisen harmonisella tavalla, säännöllisesti, tahti ja tasapaino säilyttäen. Kadenssin tulee säilyä kaikissa ravin ja laukan tehtävissä.
7. Liike, joka on suoritettava tietyssä pisteessä, tulee tehdä silloin kun ratsastajan vartalo on pisteen kohdalla paitsi siirtymisissä, jotka tulee suorittaa siten, että kohdassa kenttää, tulisi tehdä siinä hetkessä, jossa hevonen lähestyy kirjainta joko diagonaalilta tai kohtisuoraan kirjainten sijaintipisteeseen nähden. Tällöin siirtymien tulee suorittaa silloin, kun hevosen turpa kohtaa radan ko. pisteessä ja hevonen on siirtymisessä suora. Tämä koskee myös laukanvaihtojen esittämistä.

ASKELLAJIT

KÄYNTI

Käynti on selvästi nelitahtinen askellaji, jossa hevosen kaviot koskevat maahan kukin vuorollaan. Säännöllisyys ja rentous tulee säilyttää kaikissa käynnissä esitettävissä liikkeissä. Käynnissä on erotettavissa 8 eri vaihetta.

Jos saman puoleiset etu- ja takajalka siirtyvät samanaikaisesti tai melkein samanaikaisesti, käynti ei ole puhdasta (nelitahtista), vaan ”passia” tai ”passimaista”, mikä on erittäin vakava virhe askellajia arvosteltaessa

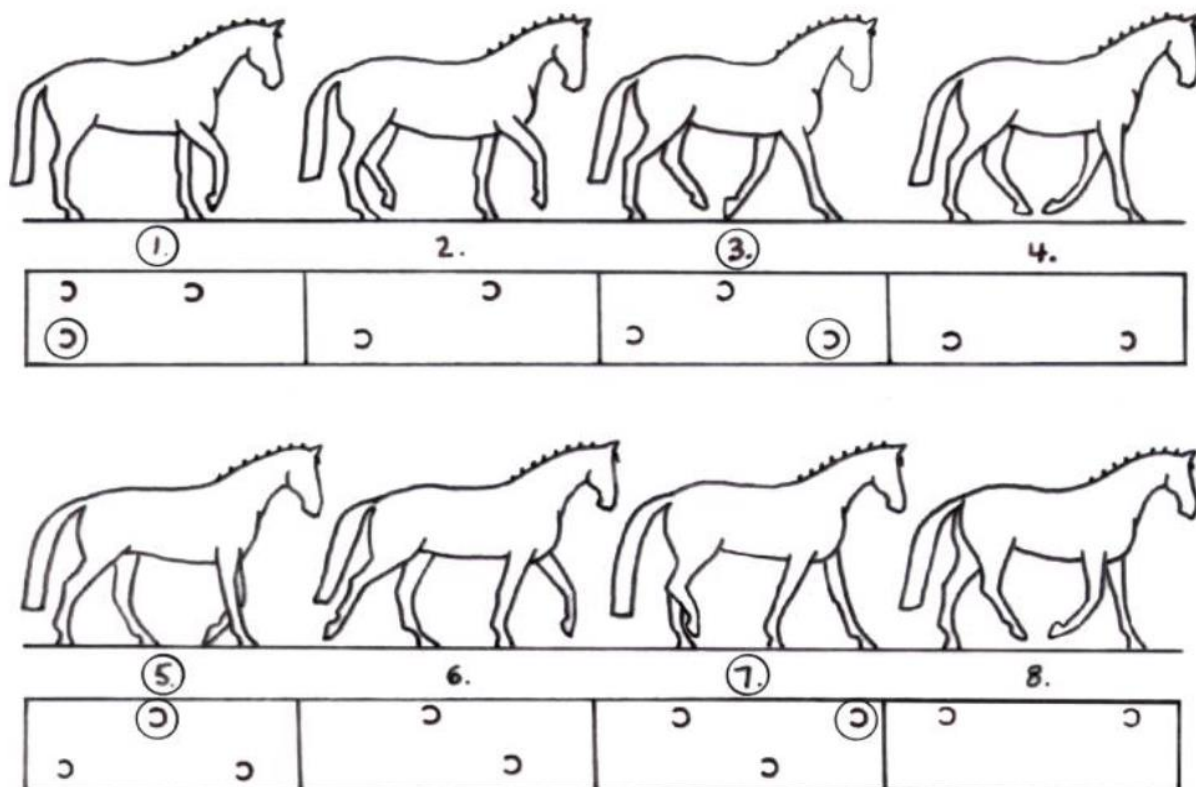
Käynnin tempot eritellään **keskikäyntiin, koottuun käyntiin, lisättyyn käyntiin sekä vapaaseen käyntiin**. Näiden kesken tulee olla nähtävissä selkeä ero hevosen muodossa ja yliastunnassa.

Koottu käynti. Hevonen liikkuu kaula kohollaan kaartuneena, niska korkeimpana kohtana ja pehmeässä peräänannossa, säilyttäen kevyen kuulaintuntuman turpalinjan lähestyessä luotisuoraa. Takajalkojen tulee säilyttää tarmokas liike. Askel lyhenee ja tulee samalla korkeammaksi kaikkien nivelten taipuessa voimakkaammin. Ihanteellisesti takakaviot eivät astu etukavioiden jälkiin. Tahdin on säilyttävä säännöllisenä ja rauhallisena, askeleen voimakkaana ja jäntevänä.

Keskikäynti. Keskikäynnissä askel on puhdas, säännöllinen ja irtonainen hevosen liikkussa eloisasti, mutta kuitenkin rauhallisesti säilyttäen kevyen kuulaintuntuman. Askelpituus hieman kasvaa ja takakaviot astuvat etukavioiden jälkien eteen. Ratsastaja säilyttää kevyen, pehmeän ja tasaisen tuntuman hevosen suuhun

Lisätty käynti. Lisätty käynti on niin matkaavoittavaa kuin mahdollista jalkojen siirron tulematta kii-reiseksi tai epäsäännölliseksi. Takakaviot astuvat selvästi etukavioiden jälkien eteen. Ratsastaja antaa hevosen kaulalle vapautta. Ratsastaja antaa hevosen venyttää päätä ja kaulaa (eteenpäin ja alaspäin) menettämättä kuitenkaan tuntumaa suuhun. Turpa selkeästi luotiviivan etupuolella.

Vapaa käynti. Vapaa käynti on rentoutunut askellaji, jossa hevonen saa täydellisen vapauden laskea ja venyttää kaulaansa. Takajalkojen tulee astua selkeästi etujalkojen jättämän merkin ylitse. Matkaavoittavuus ja askelten pituus ovat olennaista laadukkaalle vapaalle käynnille.

Käynti on nelitahtista (4) ja siinä on kahdeksan (8) eri vaihetta. (Ympyröissä olevat numerot ilmaisevat tahdin)

RAVI

Ravi on kaksitahtinen askellaji, jossa jalkaparit siirtyvät vuorotellen (vasen etujalka ja oikea takajalka ja tämän jälkeen oikea etujalka ja vasen takajalka). Jalkojen siirron välissä on liitovaihe. Ravissa on neljä vaihetta.

Ravi on irtonaista, säännöllistä ja tahdikasta. Raviin siirtyminen on vaivaton ja sujuva.

Ravia arvosteltaessa kiinnitetään huomiota yleisvaikutelmaan, askeleen säännöllisyyteen ja joustavuuteen, jotka saa aikaan jäntevä selkä ja takaosan voimakas työskentely. Tasapainon ja tahdin on säilytävä tempovaihteluissa.

Ravissa tunnistetaan seuraavat tempot: koottu ravi, harjoitusravi, askelten pidennys, keskiravi ja lisätty ravi.

Koottu ravi. Kootussa ravissa askel lyhenee, mutta saa samalla enemmän korkeutta, takaosa pyrkii syvemmälle alle antaen etuosalle keveyttä ja lavoille lisääntyvää irtonaisuutta. Etuosa kohoaa, kaula kaartuu voimakkaammin niskan pysyessä kuitenkin korkeimpana kohtana. Turpa lähestyy luotiviivaa menemättä kuitenkaan sen taakse kuolaintuen säilyessä kevyenä.

Harjoitusravi on kootun ravin ja keskiravin väliin sijoittuva askellaji, hevosen tulee liikkua luonnollisessa tasapainossa ja tahdissa irtonaisena ja jäntevästi. Takaosan liikkeen on oltava tarmokasta ja kuolaintuntuman on oltava pehmeä ja tasainen. Harjoitusravissa ei vaadita kokoamista, mutta takaosan on työskenneltävä tarmokkaasti ja voimakkaasti. Harjoitusravi voidaan ohjelmassa ratsastaa joko keventäen tai alas istuen, riippuen ohjelman vaikeustasosta tai ohjelman määräyksistä.

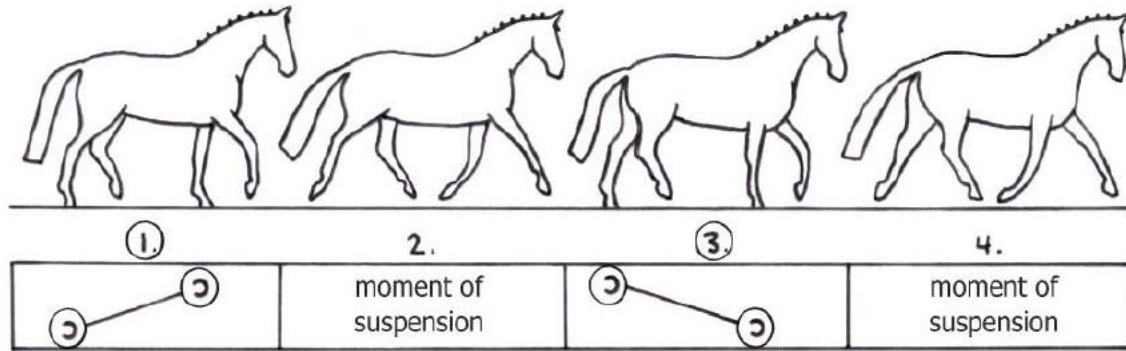
Askelten pidennys on harjoitusravin ja keskiravin välimuoto, kun hevonen ei koulutustasoltaan ole vielä riittävän kehittynyt keskiraviin.

Keskiravi on harjoitusravin ja lisätyn ravin väliin sijoittuva askellaji, joka on kuitenkin "pyöreämpi" kuin lisätty ravi. Hevonen liikkuu tahdikkaasti ja kiireettömästi eteenpäin pidentäen hieman askelta ja työntäen hyvin takaa. Ratsastaja antaa hevosen liikkua turpa hieman selvemmin luotiviivan edessä verrattuna koottuun tai harjoitusraviin ja hevonen voi laskea hieman päätä ja kaulaa. Askelten tulee olla tasaiset ja koko liikkeen tasapainoinen ja luonteva.

Tahti on tasainen, liike ylämäkeen suuntautuvaa, tasapainoista ja vapautunutta.

Lisätty ravi. Lisätyssä ravissa hevosen askel on mahdollisimman matkaavoittavaa. Kiirehtimättä hevonen säilyttää saman tahdin ja venyttää askeleensa mahdollisimman pitkiksi takaosan voimakkaan työn avulla. Ratsastaja antaa hevosen jonkin verran venyttää ja laskea kaulaansa säilyttäen kuolaintuntuman ja peräänannon sekä antaa hevosen venyä koko rungostaan. Etukaviot tulevat maahan siinä pisteessä, mihin ne eteenpäin ojentuneina osoittavat. Vastakkaisten etu- ja takajalkojen liike on kullakin askeleella yhdensuuntainen. Siirtyminen lisättyyn raviin tulee tapahtua pehmeästi ja siirtyminen lisätystä ravista takaisin koottuun raviin on pehmeä hevosen siirtäessä enemmän painoa takaosalle tahti säilyttäen.

Ravi esitetään keventäen vain, jos sitä ratsastettavassa ohjelmassa erikseen edellytetään poikkeuksena helppo B ja sitä helpommat luokat, jotka voidaan aina esittää keventäen (230.3).

Ravi on kaksitahtinen askellaji, jossa on neljä (4) vaihetta.
(Ympyröissä olevat numerot ilmaisevat tahdin)

LAUKKA

Laukka on kolmitahtinen askellaji, jossa on kuusi eri vaihetta. Esimerkiksi oikeassa laukassa jalkojen siirto on seuraava: vasen takajalka, vasen diagonaalijalkapari (vasen etujalka ja oikea takajalka), oikea etujalka, jonka jälkeen seuraa liitovaihe, jossa kaikki jalat ovat irti maasta ennen seuraavaa laukka-askelta.

Laukkaa arvosteltaessa kiinnitetään huomiota yleisvaikutelmaan sekä kolmitahtisen askellajin säännöllisyyteen ja etuosan keveyteen, johon vaikuttavat kuolaintuen hyväksyminen, pehmeä peräänanto ja takaosan aktiivinen työskentely. Lisäksi arvioidaan tasapainon ja tahdin säilyminen tempovaihteluissa. Hevosen tulisi aina pysyä suorana suorilla linjoilla ja oikein taipuneena kaarevilla linjoilla. Toisin kuin ravissa, suoralla linjalla sallitaan lievä niskan taipuminen sisäänpäin.

Laukannoston tulee tapahtua vaivattomasti, ilman epäröintiä tai kiirettä. Askelten on oltava kevyitä, tahdikkaita ja säännöllisiä.

Laukassa tunnistetaan seuraavat tempot: koottu laukka, työlaukka, askelten pidennys, keskilaukka ja lisätty laukka.

Koottu laukka. Kootussa laukassa hevosen ryhti kohoaa ja askel on lyhyempi ja liike kevyempi kuin muissa laukkatempoissa. Etuosan keveys, lapojen irtonaisuus ja takajalkojen liikkeen eloisuus lisääntyvät. Kuolaintuntuman tulee säilyä kevyenä.

Harjoituslaukka. Harjoituslaukassa hevosen on liikuttava irtonaisena ja tasapainossa koulutusasteelle sopivassa muodossa. Takaosan liikkeen on oltava eloisa, takajalkojen on taivuttava ja seurattava etujalkojen uraa. Kuolaintuntuman on oltava pehmeä ja tasainen.

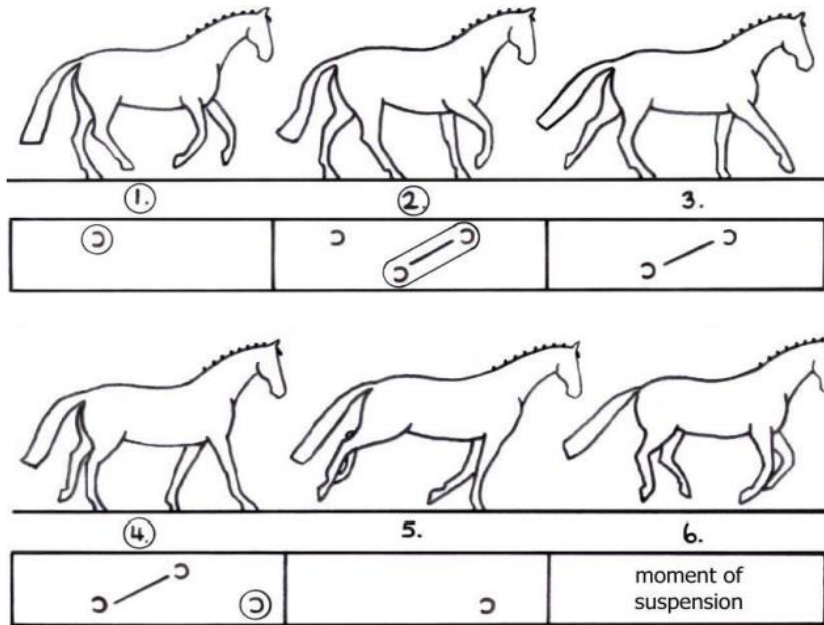
Askelten pidentäminen on harjoituslaukan ja keskilaukan välimuoto, kun hevonen ei koulutustasoltaan ole vielä riittävän kehittänyt keskilaukkaan.

Keskilaukka. Keskilaukassa hevonen liikkuu jonkin verran eloisammassa tempossa turpa luotiviivan edessä. Hevonen saa hieman laskea päätänsä ja kaulaansa ja turpa saa olla aavituksen enemmän luotiviivan edessä kuin kootussa laukassa. Askelpituuden tulee olla matkaavoittavampi kuin harjoituslaukassa. Tahdin on säilyttävä säännöllisenä ja liikkeen tasapainoisena.

Lisätty laukka. Lisättyssä laukassa hevonen liikkuu mahdollisimman matkaavoittavin askelin, säännöllisesti ja lennokkaasti säilyttäen laukan tahdin. Ratsastaja antaa hevosen jonkin verran venyttää ja laskea kaulaansa ja turpa saa olla hieman luotiviivan edessä. Hevonen säilyttää peräänannon. Takaosa työntää

tarmokkaasti ja etuosa pysyy kevyenä. Siirtyminen lisättyyn laukkaan tulee tapahtua pehmeästi ja siirtyminen lisätystä laukasta takaisin koottuun laukkaan on pehmeä hevosen siirtäessä enemmän painoa takaosalle tahti säilyttäen.

Vastalaukka on liike, jossa ratsastaja esimerkiksi kaarevalla uralla vasemmalle pyytää hevostaan laukaamaan oikeata laukkaa. Vastalaukka on tasapainoa kehittävä liike. Vastalaukassa kaarevalla uralla hevonen liikkuu tasaisella kuolaintuella ja asetettuna laukan puolelle. Ratsastajan tulee luontevasti istuen säilyttää hevosen liike sujuvana. Hevosen takaosa ei saa poikittaa uralta.

Laukka on kolmitahtinen askellaji, jossa on kuusi vaihetta.

SIIRTYMISET

Siirtymiset eli tempon vaihtelut ja siirtymiset askellajista toiseen on esitettävä selvästi ohjelmassa määrättyssä pisteessä. Niiden tulee olla nopeita, mutta kuitenkin pehmeitä ja tahdikkaita. Askellaji ja tempo säilyvät tahdikkaina ja irtonaisina siirtymiseen saakka. Hevosen tulee säilyttää kuolantuntuma ja kantaa itsensä etuosa kevyenä edestä rauhallisena ja oikeassa asennossa.

Samaa edellytetään myös siirtymisissä liikkeestä toiseen, esimerkiksi passage-piaffe-passage – siirtymisissä.

PUOLIPIDÄTTEET

Puolipidäte on ulospäin tuskin havaittava ratsastajan istunnan, pohkeiden ja käden lähes samanaikaisen vaikutuksen yhteensovittaminen, jonka tarkoituksena on kiinnittää hevosen huomio ja valmistella sen tasapaino tulevaa liikettä varten tai siirtymistä temposta toiseen. Pyrkimyksenä on siirtää hevosen kantovoima sen takaosalle etuosan keventämiseksi ja tasapainon edistämiseksi.

Suunnanmuutokset ja ratsastettavat tiet

Ks. koulusäännöt k. 209 ja 210.

VAATIVAT KOULURATSASTUSLIIKKEET

SIVUTTAISLIIKKEET

Sivuliikkeiden tarkoitus on kehittää ja lisätä takaosan työskentelyä, notkeutta ja siten myös kokoamista.

Kaikissa sivuliikkeissä (avotaiutus, travers, renvers ja sulkutaiutus) hevonen liikkuu kevyesti taivutettuna etu- ja takaosa kahdella eri uralla.

Taivutuksia ei saa liioitella. Tahdin, tasapainon ja liikkeen sujuvuuden tulee säilyä.

Sivuliikkeissä askeleen on pysyttävä säännöllisenä. Lennokkuuden ja tahdin on säilyttävä tasaisena ja liikkeen tasapainoisena. Lennokkuus kadotetaan, jos ratsastaja keskittyy ainoastaan taivuttamiseen ja hevosen ratsastamiseen sivusuunnassa.

AVOTAIVUTUS

Avotaiutus esitetään kootussa ravissa. Hevonen on kevyesti taivutettu ratsastajan sisäpohkeen ympäri, hevonen astuu sisäetujalalla ulkoetujalan edestä ristiin ja sisätakajalka siirtyy ulkotakajalan eteen kohti ulkoetujalkaa. Avotaiutuksessa hevonen liikkuu asetettuna pois päin liikkeen kulkusuunnasta. Takaosa seuraa ratsastettavaa uraa ja etuosa kulkee uran sisäpuolella ja ulkolapa on samassa linjassa sisälönkan kanssa; edestä ja takaa katsottuna hevonen on kolmella uralla. Hevonen muodostaa noin 30 asteen kulman kuljettavaan tiehen nähden.

Avotaiutuksen päättyessä sisälapa tuodaan takaisin uralle takaosan eteen, paitsi jos avotaiutuksen jälkeen seuraava liike on joku voltti tai diagonaalilinja.

Avotaiutuksen tavoitteena:

- Lisätä lantion ja nivelten taipumista,
- tuoda aktiivinen sisätakajalka enemmän rungon painopisteen alle,
- Kehittää notkeutta, lapojen vapautta, selän joustavuutta ja liikkuvuutta,
- parantaa takajalkojen aktiivisuutta ja siten kehittää kantovoimaa, kokoamista, kuuliaisuutta

TRAVERS

Travers voidaan suorittaa kerätyssä kootussa ravissa- tai – laukassa. Hevonen taipuu kevyesti ratsastajan sisäjalan ympäri, mutta suuremmassa kulmassa kuin avotaiutuksessa.

Edestä katsottuna hevonen muodostaa noin kolmenkymmenenviiden (35) asteen kulman ratsastettavaan tiehen nähden ja takaa katsottuna nähdään neljä (4) linjaa. Hevosen etuosa pysyy uralla ja takaosa siirretään sisään päin. Hevosen ulomainen jalkapari liikkuu ristiin etujalkojen editse ja sisäpuolinen jalkapari astuu eteenpäin. Tahti ja tasapaino säilyvät. Hevonen taipuu liikkeen suuntaan.

Traversin alussa takaosa siirtyy sisään tai vaihtoehtoisesti takaosaa ei kulman tai ympyrän jälkeen tuoda takaisin uralle. Traversin lopussa takaosa tuodaan takaisin uralle (ilman, että hevosen kaulaa tai niskaa taivutetaan vastakkaiseen suuntaan), vastaavalla tavalla kuin ympyrän lopussa.

Traversin tavoitteena:

- Lisätä lantion ja nivelten taipumista,
- tuoda sisätakajalka enemmän painopisteen alle,
- Kehittää notkeutta, lapojen vapautta, selän joustavuutta ja siten myös suorutta
- parantaa takaraajojen aktiivisuutta ja siten kehittää kantovoimaa, kokoamista ja kuuliaisuutta
- esittää sujuvaa koottua ravia suoralla linjalla avotaiutusta suurempaa taivutusta esittäen

VASTATAIVUTUS (RENVERS)

Vastataivutus on käänteinen liike suhteessa traversiin. Takaosa pysyy uralla, kun taas etuosa siirtyy uran sisäpuolelle. Vastataivutuksen päätteeksi etuosa tuodaan takaisin uralle takaosan eteen. Muutoin vastataivutus esitetään kuten travers.

Hevonen taipuu kevyesti ratsastajan sisäjalan ympäri, mutta suuremmissa kulmassa kuin avotaijutuksessa. Hevosen ulkopuolinen jalkapari liikkuu ristiin etujalkojen editse ja sisäpuolinen jalkapari astuu eteenpäin. Tahti ja tasapaino säilyvät. Hevonen taipuu liikkeen suuntaan.

Vastataivutuksen tavoitteena:

- Lisätä lantion ja nivelten taipumista,
- tuoda sisätakajalka enemmän painopisteen alle,
- Kehittää notkeutta, lapojen vapautta, selän joustavuutta ja siten myös suoruutta
- parantaa takaraajojen aktiivisuutta ja siten kehittää kantovoimaa, kokoamista ja kuuliaisuutta
- esittää sujuvaa koottua ravia suoralla linjalla avotaijutusta suurempaa taijutusta esittäen

SULKUTAIVUTUS

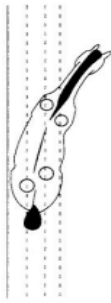
Diagonaalilla suoritettava sulkutaijutus voidaan esittää joko kootussa ravissa tai kootussa laukassa (kür-ohjelmassa myös passagessa). Hevosen tulee olla kevyesti taijutettu sisäpohkeen ympäri niin, että se katsoo liikkeen suuntaan. Tahdin ja tasapainon on säilyttävä koko liikkeen ajan samalla kuin lennokkuus ja takaosan, erityisesti sisätakajalan, aktiivisuus säilyvät. Näin hevosen lavat säilyvät liikkuvina ja irtonaisina ja liike on vaivattoman ja näyttävän näköinen. Hevosen tulee olla lähes yhdensuuntainen pitkän sivun kanssa, etuosan johtaessa hieman liikkeen ja taijutuksen suuntaan.

Sulkutaijutus voidaan suorittaa siten, että liikkeen keskellä sen suunta vaihtuu kuten myös sik-sak-liikkeenä.

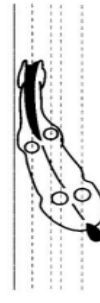
Sulkutaijutuksen tavoitteena ravissa ja laukassa:

- Lisätä lantion ja nivelten taipumista,
- tuoda sisätakajalka enemmän painopisteen alle,
- Kehittää notkeutta, lapojen vapautta, selän joustavuutta ja siten myös suoruutta
- parantaa takaraajojen aktiivisuutta ja siten kehittää kantovoimaa, kokoamista ja kuuliaisuutta
- esittää sujuvaa koottua ravia tai laukkaa diagonaalilinjalla avotaijutusta suurempaa taijutusta esittäen

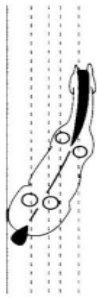
Shoulder in

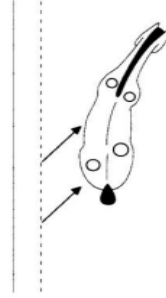
Travers

Renvers

Half Pass

LAUKANVAIHTO

Laukanvaihto askeleessa tapahtuu liitovaiheen aikana, etu- ja takajalkojen vaihtaessa samassa askeleessa siten, että liike tulee takaosalta. Etuosa on kevyt ja lavat ovat irtonaiset. Laukanvaihtoavun tulee olla täsmällinen ja huomaamaton. Hevonen vastaa laukanvaihtoa apuun

Laukanvaihto askeleessa voidaan suorittaa myös sarjoina joka neljännellä, joka kolmannella, joka toisella tai jokaisella askeleella. Hevosen on pysyttävä suorana ja tasapainoisena, askeleen kevyenä, rauhallisena ja tahdikkaana. Laukanvaihtosarjojen sujuva esittäminen edellyttää, että liikkeen lennokkuus säilyy.

Laukanvaihtojen tavoitteena:

Osoittaa hevosen herkkää ja kuuliasta reagoitua ratsastajan antamille laukanvaihtoavuille.

PIRUETIT JA PUOLIPIRUETIT LAUKASSA

Piruetissa (puolipiruetissa) hevosen etujalat ja ulkotakajalka liikkuvat keskipisteenä polkevan sisätakajalan ympäri 360 astetta (puolipiruetissa 180 astetta). Se suoritetaan kahdella (2) uralla, liikkeen säde vastaa hevosen pituutta. Sisätakajalka tekee mahdollisimman pienen ympyrän ja hevosen etuosa kääntyy takaosan ympäri.

Piruetit ja puolipiruetit voidaan esittää myös piaffessa.

Piruetissa (puolipiruetissa) etuosan keveyden tulee säilyä liikettä valmisteltaessa ja kokoamisastetta nostettaessa. Hevosen takaosa on hyvin koottuna. Sen takajalkojen nivelet taipuvat, takaosa painuu syvemmälle alle ja takaosa kantaa voimakkaammin. Piruettiin (puolipiruettiin) kuuluvat oleellisena osana sitä edeltävät ja seuraavat laukka-askeleet. Niiden on oltava aktiivisia ja hyvin koottuja juuri ennen piruetin ja tasapainoisia ja tahdikkaita heti piruetin jälkeen.

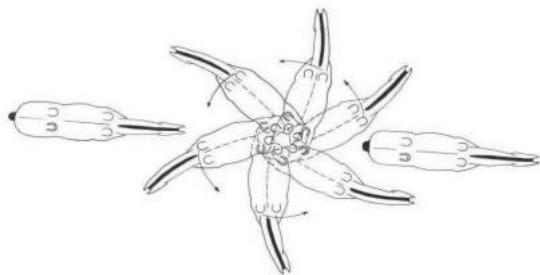
Piruetissa hevonen on kevyesti taivutettuna liikkeen suuntaan. Hevosen tulee säilyttää pehmeä tahdikas liike. Kuolaintuntuma säilyy kevyenä ja hevosen niskan tulee koko liikkeen ajan pysyä korkeimpana kohtana.

Piruetin aikana hevosen tulee säilyttää aktiivisuutensa eikä koskaan pyrkiä sivulle tai taaksepäin.

Piruetteja (puolipiruetteja) arvosteltaessa on kiinnitettävä huomiota liikkeen pehmeuteen, keveyteen, tahdikkuuteen ja säännöllisyyteen sekä siirtymisten täsmällisyyteen ja joustavuuteen. Piruetti tulisi suorittaa 6–8 askeleessa ja puolipiruetti vastaavasti 3–4 askeleessa. Tuomarin tulee aina kyetä tunnistamaan puhdas 3-tahtinen laukka-askel vaikkakaan diagonaalinen sisätakajalka – ulkoetujalka eivät kosketa maata täysin samanaikaisesti.

Piruettien tavoitteena:

- lisätä takajalkojen nivelten taipumista ja siten kehittää kantovoimaa ja kokoamista
- osoittaa hevosen halukkuus kääntyä sisätakajalan ympäri, pienellä säteellä, kevyesti liikkeen suuntaan taivutettuna samalla kun laukan tahti ja aktiivisuus säilyvät.
- Suoruuden, tasapainon ja laukan laadun osoittaminen ennen ja jälkeen piruettia

Pirouette in canter.

PIAFFE

Piaffe on erittäin koottua ja tahdikasta ravia, josta saa vaikutelman liikkeen pysymisestä paikallaan. Hevosen ylälinja ja selkä on pehmeä, takaosan tulee laskea, painua syvemmälle alle ja säilyttää eloisa, voimakas poljenta tehden mahdolliseksi etuosan kevenemisen ja mahdollisimman suuren lapojen irtonaisuuden. Ristikkäiset jalkaparit nousevat ja laskevat vuorotellen tasaisessa tahdissa, joustavuus ja eloisa liike säilyttään.

Hevosen etukavion tulisi nousta etusäären puolivälin korkeudelle ja takakavion suunnilleen vuohisen korkeudelle.

Kauniisti kaartuneen niskan tulee olla korkeimpana kohtana, otsalinjan luotiviivan suuntaisena. Kuolaintuntuman tulee säilyä kevyenä. Liike on elastista, tahdikasta ja harmonista.

Piaffen tulee olla eloisaa ja ilmavaa, ja hevosen on säilytettävä tasapainonsa. Vaikka liikkeelle on ominaista pysyminen lähes paikallaan, hevonen on oltava koko ajan valmis vastaamaan ratsastajan eteenpäin pyytäviin apuihin.

Siirtyminen hiukankin taaksepäin, epäsäännöllinen poljenta takaosalla, ristiin astuvat etu- tai takajalat sekä etu- tai takaosan huojunta, etu- tai takajalkojen levittäminen, liiallinen eteenpäin siirtyminen liikkeen aikana tai tahtivirheet ovat vakavia virheitä. Etujalkojen siirtäminen eteenpäin pois painopisteen alta (wide base) tai etu- ja takajalkojen tuominen rungon alle liian lähelle toisiaan (narrow base) voidaan katsoa myös perusvirheiksi.

Piaffen tavoitteena:

esittää korkeinta mahdollista kokoamisastetta antaen samalla vaikutelma paikallaan pysymisestä.

PASSAGE

Passage on erittäin koottua ravia korkein, ilmavin, erittäin tahdikkain, diagonaalisesti säännöllisin askelin. Liikkeelle on luonteenomaista hevosen jalkojen kaikkien nivelien pehmeä taipuisuus ja takaosan voimistunut toiminta. Askeleessa on selkeä ja ilmava lepovaihe.

Hevosen etukavion tulisi nousta likimain etusäären keskikohdan korkeudelle ja takakavion hiukan vuohisen yläpuolelle.

Kauniisti kaartuneen niskan tulee olla korkeimpana kohtana ja otsalinjan lähestyä luotiviivaa ja kuolaintuntuman säilyessä kevyenä. Hevosen ylälinja ja selkä säilyvät pehmeinä. Liikkeen lennokkuus säilyy.

Epäsäännölliset askeleet taka- tai etujaloilla, etu- tai takaosan huojuminen puolelta toiselle, sekä etu- tai takajalkojen nykivä liike, takajalkojen raahaava liike tai kaksoiskosketus liikkeen lepovaiheen aikana tai juuri ennen kuin kavio koskee maata, ovat vakavia virheitä.

Passagen tavoitteena:

esittää korkeinta mahdollista kokoamisastetta ja joustoa, tahti ja ilmavuus liikkeessä säilyttäen.

PASSAGE-PIAFFE-PASSAGE ks. siirtymiset

YLEISVAIKUTELMA

1. Suorituksen harmonia
 - myönteinen yleisvaikutelma,
 - yhteistyö on harmonista ja avut huomaamattomat,
 - koulutusasteikon = Training Scale kaikki osa-alueet (tahti, irtonaisuus, tuntuma, lennokkuus, suoruus ja kokoaminen) on täytetty ohjelman vaikeusasteen mukaisina
 2. Ratsastajan asento ja istunta
 - tasapainoinen, elastinen, istuu syväällä keskellä satulaa, mukautuu hevosen liikkeisiin lantioilaan,
 - joustavat reidet jalat vakaat ja alas ojennetut,
 - kantapää alhaalla,
 - ylävartalo pitkä ja joustava,
 - tuntuma riippumaton ratsastajan istunnasta,
 - kädet kannettu vakaana lähellä toisiaan, peukalot ylöspäin, suora linja joustavasta kyynärpästä kohti hevosen suuta, kyynärpäät lähellä vartaloa.
- Nämä ominaisuudet mahdollistavat sen, että ratsastaja kykenee seuraamaan hevosen liikettä pehmeästi ja mahdollistaa asianmukaisen reaktion, jos hevonen jännittyy tai vastustelee.
3. Hienovarainen ja tehokas apujen käyttö
 - näkymätön kommunikaatio ratsastajan ja hevosen välillä,
 - apujen tehokkuus määrittää ohjelman tehtävien täsmällisen suorittamisen,
 - taito valmistella tehtävät hienovaraisella tavalla

2. Perustavaa laatua olevat virheet ja niiden huomiointi kouluratsastuksessa

YLEISTÄ

Tuomarin tärkein tehtävä on huolehtia hevosen hyvinvoinnista. Tämän vuoksi tuomarin tulee kiinnittää erityistä huomiota kaikkiin jännittyneisyyden ja epämuikavuuden signaaleihin ja alentaa arvosanaa näissä tapauksissa merkittävästi – Vähäisten virheiden osalta vähennykset tehdään alkuperäisestä arvosanasta, vakavissa virheistä arvosana ei voi ylittää viittä (5).

Training Scale - koulutusasteikko on keskeinen ohje kouluhevosen esittämisessä. Yleisiä puutteita hevosen koulutuksessa ei koskaan saa sivuuttaa. Vakavat, perustavanlaatuiset virheet tahdissa, notkeudesta, tunteissa tai työntövoiman, suoruuden ja kokoamisen puutteesta on huomioitava. Alhaiset arvosanat on selitettävä Ratsastajalle sopivin kommentein, mutta tuomarin ja Ratsastajan välisen kommunikaation kannalta on hyödyllistä, jos tuomari kommentoi myös korkeampia arvosanoja.

Tahdin epäsäännöllisyyksien tai vakavien notkeusongelmien, kuten jäykän tai holvimaisen selän, voimakkaasti levottoman hännän tai tiettyjen liikkeiden tahdittoman, puristuneen hengityksen lisäksi, tuomarien tulee kiinnittää erityistä huomiota kaikkiin kontaktiongelmiin. Yhteen vedetty kaula, epävakaa kontakti tai hyvin levoton, selvästi avoin suu, jossa kieli on vedetty ylös, tulee nähdä perustavanlaatuisina virheinä. Jos kieli roikkuu selvästi sivulla, arvosana ei voi olla korkeampi kuin 5, aina kun se esiintyy tai tuomari sen havaitsee - mahdollisesti jopa matalampi, jos kieli on lisäksi kuolaimen yllä.

1) ASKELLAJIT

KÄYNTI

Liike on säännöllinen, selkeä 4-tahti, liike on aktiivinen, rento ja irtonainen. Tempo säilyy tasaisena. Kaulan ja pää asento oikea ja tuntuma pehmeä. Siirtyminen käyntiin tapahtuu pehmeästi. Ratsastetut linjat täsmällisiä, pisteestä pisteeseen.

Koottu käynti:

Säännöllinen, aktiivinen, energinen, askel lyhenee ja tulee korkeammaksi, takaosa on aktiivinen ja nivelet taipuvat voimakkaammin. Kaula on kaartuneena, niska korkeimpana kohtana ja pehmeässä peräänannossa. Tuntuma on tasainen ja kevyt. Selkeä ero muodossa, kun siirrytään lisätystä käynnistä koottuun käyntiin.

Keskikäynti:

Säännöllinen, aktiivinen ja energinen. Askel venyy ja yhden-kahden kavionmitan yliastunta on havaittavissa (toisin kun lisätyssä käynnissä, joka vaatii enemmän yliastuntaa). Turpa hieman enemmän luotiivian edessä kuin kootussa käynnissä. Kaula saa venyä hieman eteen/alas.

Lisätty käynti:

Lapojen tulee olla irtonaiset (!) ja selkeä yliastunta tulee olla havaittavissa. Liike on matkaavoittavaa olematta kuitenkaan kiireistä tai menettämättä säännöllisyyttä. Hevonen on rento ja liikkuu koko kehonsa läpi. Hevonen saa hieman venyttää kaulaansa tuntumaa kohti, tuntuma kuitenkin säilyy.

Ongelmat tahdissa ja kuuliaisuudessa	Arvosana
- käyntiä ei lainkaan esitetty	0
- käynti tuskin tunnistettavissa	1,2 tai 3 (riippuen vakavuudesta)
- erittäin / hyvin epätasainen takaa tai edestä	

- selvää passia, tapailee ravia tai passagea suurimman valtaosan matkaa, jatkuvia tahtirikkoja tai vakavaa vastustelua läpi suorituksen	
- selvästi epätasainen takaa tai edestä - pääasiassa passia tai useita ravi- tai passageaskeleita - askellajin katkeaa usean askeleen ajaksi - vastustelua, tottelemattomuutta	Alle 5 (riippuen ongelman vakavuudesta)
- selkeä nelitahtisuus puuttuu; saman puolen jalat eivät muodosta hetkellistä 'V'-kirjainta - jonkin verran epätasaiset tai jännittyneet askeleet - 1–2 raviaskelta - <u>lisätty käynti</u> : tahdissa, mutta ei yllä etukavion jälkiin - <u>koottu käynti</u> : tahdissa, mutta ratsastaja ei vaadi minäänlaista kokoamista, yliastunta kolmella (3) kaviolla tai enemmän	5–5,5
- passia muutaman askeleen ajan siirtymisen jälkeen	Ei automaattisesti 5, riippuu liikkeen kokonaisuudesta
- ylikorostetut tai jäykät etujalat ts. marssii/espanjalainen käynti	Enintään 7, kun esitetty lievässä muodossa, alempi kun vakavampi

Muita huomioita:

- **Vastustus:** Hevosen vastustaessa siirtymissä, esimerkiksi lisätystä koottuun käyntiin, vähentää arvosanaa useimmiten kootun käynnin osalta. Vähennys riippuen missä ja miksi hevonen vastustaa (esim. kun ohjia lyhennetään hevosen kokoamiseksi). Ei välttämättä rangaista molemmissa käynneissä.
- **Lievä yliastunta kootussa käynnissä:** Hyväksyttävää, kun hevonen osoittaa kykenevänsä kokoamaan, erityisesti suuren lisätyn käynnin jälkeen. Kuitenkin, jos ratsastaja ei kykene kokoamaan hevosta ja sallii sen astuvan yli kaksi (2) kavionmittaa tai enemmän, tulee arvosanaa vähentää ja jos yliastunta on kolme kavionmittaa tai enemmän, arvosana ei voi olla korkeampi kuin enintään 5,5.
- **Lisätty käynti:** Jos hevonen ei venytä kohti tuntumaa / on selkeästi ylitaivutettuna kaulastaan tai ratsastaja menettää kokonaan tuntuman, johtaa tämä 1 – 1,5 pisteen vähennykseen lisätyn käynnin arvosanasta.
- **Esittäminen ohjelman mukaisessa pisteessä:** Jokainen käynti tulisi esittää tarkasti ohjelman mukaisessa pisteessä / linjalla ja välttää siirtymistä liian aikaisin seuraavaan liikkeeseen - muussa tapauksessa vähennys tulisi tehdä joko käynnissä tai seuraavassa liikkeessä epätarkan esittämisen takia. Kuitenkin, jos siirtyminen suoritetaan selkeästi liian aikaisin tai myöhään (selvästi yli 5 metriä ennen / jälkeen), tulee vähennystä harkita molemmissa arvostelukohdissa.

RAVI

Huomioitava askeleiden säännöllisyys ja joustavuus, kanto- ja työntövoima, joustava selkä, aktiiviset takajalat, kyky ylläpitää tasainen tahti ja luonnollinen tasapaino. Seuraavat ravit tunnustetaan: harjoitusravi, askelten pidennys, koottu ravi, keskiravi, lisätty ravi. Mitä enemmän ravin venyttämistä vaaditaan, sitä enemmän myös muodon venymistä on näytettävä.

Koottu ravi:

Säännöllinen, aktiivinen, näyttävä liike, askel lyhenee ja liike on joustavaa ja kantaa hyvin. Paino on takaosalla ja takaosa työntyy syvemmälle painopisteen alle. Kaula on kaartuneena ja niska korkeimpana kohtana. Tasainen, kevyt tuntuma. Hevonen on suora eli yhdellä uralla sekä kaarteissa että kulmissa.

Keskiravi:

Askel ja muoto hieman pitenevät. Liike on säännöllinen ja aktiivinen. Hevonen kantaa itsensä ja on hyvässä tasapainossa. Keskiravin ei odoteta olevan samanlaista kuin lisätty ravi!

Lisätty ravi:

Tavoitteena mahdollisimman suuri työntövoima takaa ja askeleen matkaavoittavuus. Takajalat työntävät äärimmäisen energisesti, hevonen kantaa itsensä hyvin tasapainossa. Takakaviot astuvat mahdollisimman paljon etujalan kavionjäljen yli ja etukaviot osuvat maahan siihen suuntaan, jonne ne ojennettuna osoittavat. Selkä on joustava koko liikkeen ajan.

Ongelmia tahdissa ja kuuliaisuudessa	Arvosana
- ravia ei esitetä lainkaan liikkeen aikana	0
- erittäin epätasainen (antaa selvän vaikutelman ontumisesta)	Hylkäys
- mikäli hevosta ei hylätä C-tuomarin toimesta	4 tai alempi
- ravi tuskin tunnistettavissa - askellaji katkeaa useita kertoja - vakava vastustus, tottelemattomuus koko liikkeen ajan	1,2 tai 3 (riippuen vakavuudesta)
- vakava säännöllisyyden menetys liikkeessä - askellajin katkeaminen useamman askeleen ajaksi tai siirtymisessä - vastustaminen tai tottelemattomuus - lisäystä ei edes yritetä esittää	Alle 5 (alempi riippuen ongelman vakavuudesta)
- pieni kompurointi tai tahdin hetkellinen menetys - liikkeen symmetrisyyden menettäminen vain muutamman askeleen ajaksi (esim. toinen etujalka nousee korkeammalle lisäyksessä kuin toinen)	6 tai alempi

Muita huomioita:

Tahtiongelmat

- Ontumisen vuoksi tapahtuvaa hylkäystä ei suositella tehtäväksi sivuttaisliikkeissä, koska tällöin epäsäännöllisyys saattaa johtua ratsastajan kädestä tai notkeuden puutteesta. Ennen hylkäämistä varmista, että hevonen on epäsäännöllinen myös suoralla linjalla. Tahdin ongelmat ja epäsäännöllisyys tulee aina selvästi kommentoida ratsastajalle annettavissa kommentteissa.

Siirtymiset lisäyksiin/lisäyksistä

- Huomioi molemmat siirtymiset sekä kootusta ravista keski- tai lisättyyn raviin että keski- tai lisäystä ravista takaisin koottuun raviin, mukaan lukien täsmällisyys kulmissa ennen ja jälkeen lisäystä (taipuminen ja kulmien ratsastus)
- Älä anna arvosanaa välittömästi diagonaalien lopussa, jos lyhyt sivu on vielä osa liikettä. Jos siirtymisestä annetaan erillinen arvosana, on lyhyt sivu edelleen osa arvosteltavaa liikettä.
- Reagoi arvosanalla silloin, kun ratsastaja jatkaa lisäystä läpi siirtymisen ilman, että edes yrittää koota liikkeen lopussa. Jos siirtymisestä ei anneta erillistä arvosanaa, vähennä lisäyksen (tai keskiravin) arvosanaa 0,5–1 pisteellä.
- Harkitse palkitsevasti ratsastajaa siirtymisistä, joissa ratsastaja taivuttaa hevosen kulmissa ennen ja jälkeen ja esittää siirtymiset täsmällisesti ja oikein.

LAUKKA

Säännöllinen 3-tahti. Liike on keveä, luonnollisessa tasapainossa, aktiivisin takajaloin. Hevonen kykenee ja haluaa kantaa painoa takaosallaan. Liike suuntautuu ylämäkeen, hevonen säilyy suorana ja tasaisesti molemmilla ohjilla.

Laukassa tunnustetaan harjoituslaukka, askelten pidentäminen, koottu laukka, keskilaukka ja lisätty laukka.

Koottu laukka:

Säännöllinen, tasapainoinen ja liike kantaa hyvin. Takajalat työntyvät hevosen rungon alle. Kaula on kaarella ja niska on korkeimpana kohtana. Liike suuntautuu ylämäkeen. Hevonen on joustava ja suora.

Keskilaukka:

Liike etenee selvästi pidennetyin askelin, hevonen ylläpitää suoruuden ja pyrkii ylämäkeen.

Lisätty laukka:

Askeleet pidentyvät äärimmilleen ilman että ne muuttuvat kiireisiksi tai tasapaino häiriintyy. Hevonen säilyttää suoruuden ja pyrkimyksen ylämäkeen.

Ongelmia tahdissa ja kuuliaisuudessa	Arvosana
- laukkaa ei esitetä lainkaan liikkeen aikana	0
- laukka tuskin tunnustettavissa jännityksen vuoksi - askellajin katkeaminen usean askeleen ajaksi - vakavaa vastustamista tai vinoutta läpi tehtävän - ei lainkaan tai riittämättömästi ratsastajan hallinnassa	1,2 tai 3 (riippuen vakavuudesta)
- pientä vastustelua tai muutamia askeleita joko ristilaukassa tai väärässä laukassa - askellajin katkeaminen muutamien askeleen ajaksi - aloitus väärässä laukassa eikä sitä korjata välittömästi	Alle 5 (alempi riippuen ongelman vakavuudesta)
- laukan nosto yhden ristilaukka-askeleen kautta, mutta korjataan välittömästi - laukannosto useiden raviaskelten kautta - vastustaa siirtymisessä 1-2 askeleen ajan - hetkellinen askellajin katkeaminen	5 tai alle
- tahaton laukanvaihto kahden liikkeen välillä, korjataan välittömästi	Vähennys 2 pistettä, enintään 6 (katso koko suoritus ennen vähennystä)

Muita huomioita:

- Laukanvaihdon tulisi olla viimeinen askel diagonaalilla, jotta voidaan varmistaa, että hevonen pysyy suorana vaihdossa. Kulmassa esitetty vaihto (liian myöhään, ei suora) vaikuttaa lisätyn laukan arvosanaan tai – jos vaihdosta annetaan erillinen arvosana – siirtymisen ja vaihdon arvosanaan – tällöin vähennys 0,5 pistettä (tai enemmän, jos tehty hyvin myöhään ja vinossa).
- Laukan nosto: arvosanaa ei tulisi antaa ennen kuin liike on suoritettu loppuun, koska tuomarin tulee arvioida myös arvioitava laukan laatua.
- Laukannoston arvosanaa tulee alentaa, jos laukka nostetaan ravinsekaista käynnistä tai passikäynnistä (epäselvä siirtyminen). Muista palkita hyvin suoritettu laukannosto: täsmällinen, suora, ylämäkeen, laadukas laukka-askel ja siirtyminen esitetään selkeästi vaaditusta askellajista.
- Puutteellisen lisäyksen jälkeisen siirtymisen on oltava alle 7, koska sitä ei esitetty selkeästi lisätystä laukasta
- Jos hevonen tekee tahattomia laukanvaihtoja kahden liikkeen välillä, tulee tuomarin varmistaa mihin liikkeeseen virhe kuuluu - edellisen arvosanan muuttaminen saattaa olla tarpeellista.

Ongelmat lisätyssä laukassa, siirtymisissä ja vaihdoissa:

Lisätyn laukan ongelmat eivät ole aina helppoja ratkaista, koska tilanteet tapahtuvat hyvin nopeasti ja tuomarin on tehtävä päätös nopeasti.

Esimerkki 1: Korrekti lisäys, epäpuhdas vaihto tai hevonen vaihtaa edestakaisin siirtymisessä	
1 arvosana lisäyksestä, siirtymisestä ja laukanvaihdosta (samassa arvosanassa)	Enintään 5 Vähemmän jos lisäys on kiireinen tai vaihdossa vakavia ongelmia
2 arvosanaa: arvosana lisäyksestä arvosana siirtymisestä ja laukanvaihdosta	Riippuen laadusta Alle 5, 3 tai alle kun vastustelee tai ravin kautta

Esimerkki 2: Hevonen vaihtaa lisätyssä laukassa, se korjataan ja laukanvaihto on puhdas	
1 arvosana lisäyksestä, siirtymisestä ja laukanvaihdosta	Alle 5
2 erillistä arvosanaa: arvosana lisäyksestä arvosana siirtymisestä ja laukanvaihdosta	Alle 5 Riippuen laadusta Jos siirtymistä ei voida suorittaa selkeästä lisätyssä laukasta, siirtymisen ja laukanvaihdon arvosanaa on alennettava

Esimerkki 3: Hevonen vastustelee lisäyksen lopussa ja vaihtaa ristilaukkaan tai hevonen putoaa raville, ei siirtymistä eikä selkeää laukanvaihtoa	
1 arvosana lisäyksestä, siirtymisestä ja laukanvaihdosta	Alle 5 (vähemmän riippuen ongelman vakavuudesta)
2 erillistä arvosanaa: arvosana lisäyksestä arvosana siirtymisestä ja laukanvaihdosta	Riippuen laadusta 2 tai vähemmän
	0 tai 1 ainoastaan kun laukka-askeleita ei esitetä lainkaan liikkeen aikana

2) LIIKKEET

SISÄÄNRATSASTUS JA PYSÄHDYS

Ongelma:	Arvosana
<ul style="list-style-type: none"> - vakavaa vastustelua ja tottelemattomuus läpi tehtävän - pysähdys lähes esittämättä - askellajin puhtauden menettäminen, askellajin menettäminen (katkeaminen) useamman askeleen ajaksi 	1, 2 tai 3 (riippuen vakavuudesta)
<ul style="list-style-type: none"> - hevonen seisoo paikalaan vain hetken (tai ei lähes lainkaan) ja on jännittynyt 	Alle 5

- vastustelua pysähdyksessä tai siirtymisissä - askellajin menettäminen ennen/jälkeen muutan askeleen ajaksi	(vähemmän riippuen ongelman vakavuudesta)
- pysähdys epävarma/levoton - astuu taakse kahdella (2) jalalla - pysähdys erittäin epätarkasti sijoitettu (~ 5 m ennen/jälkeen pisteen), - erittäin vino - jalan lepuuttaminen läpi pysähdyksen	Enintään 5 5–5.5
- asettelee siirtymisen jälkeen yhtä jalkaansa löytäköseen tasapainon pysähdyksessä - ei täysin suora	6.5 tai vähemmän

Muita huomioita:

- Kiinnitä huomio myös siihen, miten hevonen kantaa itsensä, tuntuman vakauteen/tasaisuuteen ja siihen, että niska pysyy korkeimpana kohtana (!). Jos niska painuu tai hevonen nousee pois kuolaintuntumalta sen yläpuolelle, vähennä vastaavasti 0,5 tai 1 pistettä.
- Jos ratsastaja ei ota ohjia yhteen käteen tervehdyksessä, tehdään siitä vähennys muuna virheenä vähentämällä 0,5 % kokonaispisteistä. (koulusäännöt k. 231.6.2)

TAKAOSAN KÄÄNNÖS / KÄÄNNÖS TAKAOSALLA

Ongelma:	Arvosana
- vakava vastustus ja tottelemattomuus läpi liikkeen	1, 2 tai 3 (riippuen vakavuudesta)
- Kiertää muutaman askeleen ajan/poljenta ei säily - kiertää yhden askeleen	Alle 5 5 tai vähemmän
- käynnin puhtauden (4-tahti) menetys läpi liikkeen - tahdin menettäminen jälkimmäisessä osassa liikettä	Alle 5 5 tai vähemmän
- erittäin suuri - takajalat astuvat ristiin useamman askeleen ajan - leveä takaa tai astuu ulos/sivulle - astuu taakse	5 tai vähemmän
- melko suuri - hevonen ei kannata itseään liikkeessä/sukeltaa edestä	5,5 tai vähemmän
- hevonen asettuu selkeästi ulos läpi liikkeen	5 tai vähemmän

Muita huomioita:

- Käännös takaosalla (lasten luokat ja 5-vuotiaat hevoset) esitetään keskikäynnistä tai -ravista; takaosa käännös esitetään kootusta käynnistä. Poneilla ja 6-vuotiailla hevosilla tulee hevosen vain hetkellisesti lyhentää askeleitaan käännöksen valmistelussa. Takaosankäännös lopetettava muutamaan selkeään koottuun käyntiaskeleeseen. Laukan nostaminen suoraan takaosankäännöksestä (junioreiden ohjelmassa) tai takaosankäännös ilman muutamia selkeitä käyntiaskeleita ennen/jälkeen käännöksen (esim. kür-luokassa) vähentävät arvosanaa.
- Kiinnitä myös huomiota aktiivisuuteen, oikeaan asetukseen ja taivutukseen, liikkeen suuntautumiseen ylämäkeen, eteenpäin pyrkimykseen, käännöksen kokoon ja siihen, ettei hevonen työnny sisään tai ulos takaosallaan.
- Takaosankäännökset/käännökset takaosalla tulee arvioida itsenäisinä liikkeinä irrallisina käynnistä niiden välillä.

LAUKANVAIHTO KÄYNNIN KAUTTA

Ongelma:	Arvosana
- vakava vastustelua ja tottelemattomuutta läpi tehtävän	1, 2 tai 3 (riippuen vakavuudesta)
- vastalaukan menettäminen ilman, että sitä korjataan ennen vaihtoa tai - laukanvaihto ennen siirtymistä käyntiin -> ei vaihtoa	alle 5 sekä vastalaukasta että käynnin kautta laukanvaihdosta
- hevonen nostaa väärän tai ristilaukan jälkimmäisessä siirtymisessä - molemmat siirtymiset raviaskelien kautta - käyntiaskeleet selkeää passia tai käynti ravinsekainen	alle 5 (tai alempi riippuen ongelman vakavuudesta)
- toinen siirtymisestä muutaman raviaskelen kautta - käyntiaskeleiden tahti ei selkeä - selkeät siirtymiset, mutta vain yksi (1) käyntiaskel - laukka ja käynti eivät riittävän säännöllisiä - liikaa käyntiaskeleita (7 tai enemmän) - liike sijoitettu epämääräisesti	5 tai vähemmän

(PUOLI)VOLTTI, YMPYRÄ, KIEMURAURA

Muita huomioita:

1. Voltti (8 tai 10 m):

Täsmällisyys: oikean kokoinen, vaaditussa paikassa, oikean muotoinen kuvio. Vähennä 0,5–1 p. epätarkasta esittämisestä.

Vastalaukassa esitetty voltti FEI Ponien kür-ohjelmassa ei korvaa pakollista myötälaukassa esitettävää voltia.

2. Puolivoltti (10 m):

10 metrin puolivoltin täsmällisyys, suoristaminen keskilinjalla ja oikea taipuminen kaarteissa ja asetuksen vaihtaminen keskellä. Vähennä 0,5–1 p. epätarkasta esittämisestä, kun puolivoltit ovat selvästi liian suuria, tai taiputuksen/taipumisen muutosta ei esitetä keskilinjalla, tai hevonen ei pysy yhdellä (1) uralla (suorana).

3. Ympyrä (20 m):

Ympyrän kaaren ja 10 metrin säteen täsmällisyys puoliympyröissä (usein esitetään liian litteänä). Vähennä 0,5–1 p. epätarkasta esittämisestä.

4. Kiemuraura:

Täsmällisyys: liikkeen aloittaminen/ päättäminen lyhyen sivun keskikohtaan, ensimmäisen ja viimeisen kulman pyöristäminen, kaarien tasaisuus ja sijoittelu, oikea taipumisen ja asetuksen muutos. Vähennä 0,5–1 p. epätarkasta esittämisestä.

PERUUTUS

Ongelma:	Arvosana
- hevosen vakava vastustelu ja tottelemattomuus - kontrollin menettäminen	1, 2 tai 3 (riippuen vakavuudesta)
- selkeä vastustelu, selkeästi ratsastajan kättä vasten - hevonen ei seiso hiljaa pysähdyksessä - askeleet eivät säily diagonaalisina peruutuksessa	alle 5 (riippuen ongelman vakavuudesta)

- erittäin kiireinen - hevonen menettää tahdin kummassakin siirtymisessä (erittäin) vino	
- lyhyt pysähdys - liikkumattomuus ei täysin selkeä - hevonen astuu eteenpäin pysähdyksen jälkeen - väärä askelmäärä - hevonen menettää tahdin toisessa siirtymisessä - peruutus ei täysin diagonaalinen - Hevonen laskee niskaa, turpa luotiviivan takana tai hieman kuolaimen yläpuolella - hevonen ei suorana	vähennys enintään 2 p., riippuen peruutuksen laadusta

SIVUTTAISLIIKKEET

Pohkeenväistö -> ei taivutusta, vain asetus

Avotaivutus, Vastataivutus, Sulkutaivutus, Puolipidätteet ravissa -> sivuttaisliikkeet

Ongelma:	Arvosana
- vakavaa vastustelua ja tottelemattomuutta läpi liikkeen	1, 2 tai 3 (riippuen vakavuudesta)
- selkeä askellajin säännöllisyyden menettäminen koko tehtävän ajan - askellajin katkeaminen, ei korjattu välittömästi - ei lainkaan taivutusta, asetettu väärään suuntaan (paitsi pohkeenväistössä, jossa ei kuulu olla taivutusta) - täydellinen energian ja/tai eteenpäin pyrkimyksen puute	alle 5 (riippuen ongelman vakavuudesta)
- ei suoritettu täsmällisesti pisteestä pisteeseen - väärä asetus liikkeen alussa	vähennys enintään 2 p. asti, riippuen ongelman vakavuudesta

Muita huomioita:

1. Avotaivutus:

Avotaivutuksen lopussa, ennen kulmaa, hevosen etuosa tuodaan takaisin uralle takaosan eteen, paitsi kun seuraava liike on joko voltti tai diagonaalilinja.

2. Sulkutaivutus:

Jos sulkutaivutus alkavat ja/tai päättyy selkeästi ennen ohjelman mukaista pistettä, se voi helpottaa liikkeen itsensä tai seuraavan liikkeen suorittamista.

- esim. PSG:ssa tai Nuorten Ratsastajien ohjelmissa, kun ravisulut päättyvät selvästi ennen G:tä, ratsastajan ei tarvitse ratsastaa eteen/sivulle.
- esim. PSG:ssa, kun toinen laukkasulku päättyy selkeästi R:ssä M:n sijaan, ratsastaja saa enemmän aikaa valmistella laukanvaihtoa M:ssä.
- esim. GP Special:ssa, kun ravisulut alkavat selvästi ennen pistettä, ratsastaja voi esittää ne loivempina kuin ohjelma edellyttää.

Jos liikettä ei suoriteta tarkasti pisteestä pisteeseen, tuomarin tulisi harkita 0,5–1 p. vähennystä siitä arvosanasta, jonka muutoin tehtävästä antaisi.

3. Siksak sulkutaivutukset (ravissa):

Varmista, että siksak-sulkutaivutukset ovat yhtä etäällä keskilinjasta, symmetrisesti esitetyt ja hevonen liikkuu riittävästi sivusuunnassa, esim. neljänneslinjalle, kun vaaditaan 5 m sivulle. Taivutuksen tulisi samanlainen molempiin suuntiin. Jos liikettä ei esitetä ohjelman vaatimusten mukaisesti, tulee arvostasta vähentää 0,5–1 p.

SULKUTAIVUTUKSET LAUKASSA

Ongelma:	Arvosana
- vakavaa vastustelua ja tottelemattomuutta läpi tehtävän	1, 2 tai 3 (riippuen vakavuudesta)
- askellajin menettäminen / katkeaminen - hevonen ei lainkaan taivu, asetettu väärään suuntaan	alle 5 (vähemmän riippuen vakavuudesta)
- yksi vaihto epäpuhdas - eteenpäinpyrkimyksen menettäminen	5.5 tai vähemmän

SIKSAKIT LAUKASSA

Ongelma:	Arvosana
- osa sulusta esitetään väärässä laukassa tai ravissa	1, 2 tai 3 (riippuen vakavuudesta)
- 2 tai useampia laskuvirheitä - 2 tai useampia epäpuhdasta vaihtoa - useampi vaihto lyhyt takaa - hevonen menettää laukan - ei reagoi avuille, esittää sulun väärässä laukassa - liikaa vasta-asetusta läpi tehtävän	alle 5 (vähemmän riippuen vakavuudesta)
- 1 laskuvirhe - 1 epäpuhdas vaihto	5.5 tai vähemmän
- 1 vaihto lyhyt takaa - siksakit ei ole symmetrinen, eivät neljänneslinjalta neljänneslinjalle, kun ohjelma edellyttää 5 m sivuttaissuunnassa - 1–2 askelta vasta-asetuksessa ennen suunnan vaihtoa - yksi vaihto tasan takaa	Vähennys 0.5–1, (riippuen ongelman vakavuudesta)

Muita huomioita:

- Arvosanoja tulisi alentaa 0,5–1 p., jos siksakit ovat huonosti sijoitettuja, eivät ole yhtä etäällä keskilinjasta, liian jyrkkiä tai riittämättömästi sivuttaissuuntaisia. GP:n laukkasiksakin viimeinen vaihto on oltava G:ssä, vaikka siksakit päättyisivät aikaisemmin.
- Kür-ohjelman sulkutaivutukset eivät saisi olla loivemmat kuin vastaavan tason tavanomaisessa ohjelmassa.

LAUKANVAIHTO

Ongelma:	Arvosana
- ei esitetty: "0" on ainoa mahdollinen, jos laukanvaihtoa ei lainkaan esitetä, siirtyminen on ravin tai käynnin kautta ja hevonen ei esitä lainkaan laukkaa ennen/jälkeen ohjelman mukaisen tehtävän	0

- vakava vastustelu ja tottelemattomuus läpi tehtävän - takaa tai edestä jäljessä tai jää ristilaukkaan usean askeleen ajaksi	1, 2 tai 3 (riippuen vakavuudesta)
- takaa tai edestä jäljessä	alle 5 (alempi riippuen ongelman vakavuudesta)
- vaihto selkeästi apujen jäljessä, mutta puhdas	vähennys 0,5–1 p.

Muita huomioita:

- Laukanvaihto lisätyn laukan jälkeen tulisi olla viimeinen askel diagonaalilla, jotta hevonen säilyy suorana siirtymisessä. Vaihdon suorittaminen uralla tai kulmassa vähentää vaihdon arvosanaa 0,5–1 p.
- Jos puhdas vaihto tapahtuu ratsastajan apujen jälkeen tai hevosen ennakoissa ratsastajan apua, tulee arvosanaa vähentää 0,5–1 p., eikä arvosana voi olla korkeampi kuin kuusi (6).

SARJAVAIHDOT

Ongelma:	Arvosana
- vakava vastustelu ja tottelemattomuus läpi tehtävän - ristilaukkaa usean askeleen ajan - useita epäpuhtaita vaihtoja ja virhe vaihtojen lukumäärässä	1, 2 tai 3 (riippuen vakavuudesta)
- 2 epäpuhdasta vaihtoa (myöhässä takaa tai edestä) - sarjan katkeaminen - askellajin katkeaminen sarjan aikana, välittömästi korjattu - Hevonen esittää sarjavaihdot vasta usean yrityksen jälkeen	alle 5 (vähemmän riippuen vakavuudesta)
- 1–2 vaihtoa lyhyitä takaa - 1–2 vaihtoa tasan takaa - 1 epäpuhdas vaihto - puhtaat vaihdot, mutta askellaji katkeaa selkeästi ennen sarjaa tai sarjan jälkeen (välittömästi korjattu) - Hevonen ei reagoi välittömästi ratsastajan apuihin tai ennakoi apuja	5.5 tai vähemmän (riippuen vaihtojen lukumäärästä ja suorituksen laadusta)
Virheet vaihtojen lukumäärän suhteen: (Arviointi riippuu vaihtojen määrästä ja vaihtojen laadusta) - useita virheitä vaihtojen lukumäärässä - kaksi (2) laskuvirhettä - riittämätön määrä, kaksi (2) vaihtoa vähemmän kuin vaadittu - useita vaihtoja enemmän kuin vaadittu - yksi (1) laskuvirhe - laadukkaat vaihdot, kaksi (2) enemmän kuin vaadittu - laadukkaat vaihdot, kaksi (2) enemmän kuin vaadittu, esitetty ratsastajan avusta -> ratsastajan laskuvirhe	alle 4 alle 5 5.5 tai alempi vähennys 2 p., enintään 6 p

Muita huomioita:

- Tarkista, kuka teki virheen. Tekikö ratsastaja laskuvirheen vai eikö hevonen reagoi apuihin, joka jälkimmäinen on vakavampaa.

- Aseta virheet suhteessa vaadittujen vaihtojen määrään: Kaksi (2) virheellistä vaihtoa kolmen (3) sarjassa on selvästi pahempi kuin kaksi (2) 15:stä.
- Havainnoi, tapahtuvatko vaihtovirheet (takajalat yhdessä, lyhyempi toiselle puolelle) kaikki samaan suuntaan.
- Heikkolaatuisen laukan ennen/jälkeen sarjaa tulee alentaa arvosanaa.

LAUKKAPIRUETTI

Ongelma:	Arvosana
<ul style="list-style-type: none"> - vakava vastustelu ja tottelemattomuus läpi tehtävän - selkeä tahtirikko, putoaminen raviin tai käyntiin piruetin aikana 	1, 2 tai 3 (riippuen vakavuudesta)
<ul style="list-style-type: none"> - Hevonen vaihtaa takaa 1–2 askeleen ajaksi piruetin aikana - takajalka laukkaa takaa läpi tehtävän - Hevonen menettää laukan tahdin/putoaa hetkellisesti raviin tai käyntiin - kontrollin menetys, koko piruetti suoritetaan 3–4 askeleessa - käännös kääntyy yli, tasapainon menetys liikkeen lopussa - erittäin suuri kuvio, enemmänkin pieni ympyrä/hevonen kääntyy keskipisteensä ympäri - erittäin vinossa sisään piruettiin/ulos piruetista 	alle 5 (alempi riippuen ongelman vakavuudesta)
<ul style="list-style-type: none"> - hevonen vaihtaa laukkaa joko sisään tai ulos ratsastettaessa piruetista, virhe korjataan välittömästi - laukan menettäminen välittömästi ennen/jälkeen piruetin, virhe korjataan välittömästi - takajaloilla pyrkimys laukata tasajalkaa takaa - laukan tahdin menettäminen - suuri, takajalat tekevät pienen ympyrän - hevonen kiipeää selkeästi (= selkä jännittynyt/luokossa, menettää työntövoiman) - Taivutus selkeästi väärään suuntaan 	5 tai vähemmän
<ul style="list-style-type: none"> - Hevonen vaihtaa laukkaa lyhyesti koottaessa ennen piruettia kerätessään tai lyhyesti sen jälkeen, mutta korjataan välittömästi (tasapaino-ongelma) - aktiivisuuden ja sujuvuuden menettäminen - täysin vino ratsastettaessa sisään/ulos piruetista 	5.5 tai vähemmän, riippuen piruetin laadusta
<ul style="list-style-type: none"> - suoritettu myöhään/aikaisin suoritettu, ei ohjelman mukaisella linjalla - lievä vinous lähestyttäessä piruettia/piruetin jälkeen - laukan laatu tavallinen (ei erityisen laadukas) ennen/jälkeen muutoin oikein suoritettu piruetin 	Vähennys 0.5–1 p., (riippuen ongelman vakavuudesta)

Muita huomioita:

- Piruetin liian myöhäinen tai aikainen suorittaminen on huomioitava pisteiden vähennyksellä sen mukaan, missä kohtaa piruetti esitettiin. Vähennys tulee tehdä myös, jos piruettia ei suoriteta ohjelman mukaisella linjalla.
- Laukanvaihto 3-4 askeleen päässä ennen/jälkeen piruettia, eikä siten yhteydessä piruettiin → 2 pisteen vähennys arvosanasta, mutta kuitenkin enintään 6.

- "Kiipeäminen" on etuosan liioiteltua kohoamista piruetissa, jossa usein myös tuntuma kuolaimeen häviää. Piruetti muuttuu hidastetuksi liikkeeksi ja näyttää epäluonnolliselta. Hevonen jäykistää selkensä ja menettää aktiivisuuden ja eteenpäin pyrkimyksen.
- Heikko laukan laatu ennen/jälkeen puolipiruetista alentaa puolipiruetista annettavaa arvosanaa.

PIAFFE

Ongelma: Ongelmia tahdin kanssa	Arvosana
<ul style="list-style-type: none"> - vakava vastustelu ja tottelemattomuus läpi tehtävän - hevonen vain tapailee piaffea - erittäin vino ja ratsastajan apuja vasten 	1, 2 tai 3 (riippuen vakavuudesta)
<ul style="list-style-type: none"> - säännöllisyyden menettäminen läpi tehtävän, diagonaalisuus ei säily - Hevonen menettää piaffen muutaman askeleen jälkeen, laukkaa tai kävelee - hevonen keskeyttää piaffen ja pysähtyy hetkellisesti liike liukuu selvästi liikaa eteenpäin (~ 4 m+ = puoliaskeleita) - useita selvästi taaksepäin otettuja askeleita - hevonen esittää vain n. 50 % vaaditusta askelmäärästä - merkittävä suoruuden puute, ratsastajan apuja vasten 	Alle 5 (vähemmän riippuen ongelman vakavuudesta)
<ul style="list-style-type: none"> - ajoittaan menettää säännöllisyyden, diagonaaliset askeleet eivät aina tunnistettavia - liukuu liikaa eteenpäin (~ 3 metriä +) - muutamia askeleita selkeästi taaksepäin - esittää selvästi riittämättömän määrän askeleita (~ 30–40 % vähemmän) - voimakasta huojuntaa puolelta toiselle (tasapaino) - merkittävää heilumista tai hevonen astuu selkeästi ristiin etu- tai takajaloilla läpi tehtävän - astuu ristiin, vain kavion kärki osuu maahan ja polkee viereisen kavion päälle läpi tehtävän - hevonen nojautuu etujalkoihin siten, että etu- ja takajalat ovat kaukana toisistaan ja hevonen siten välttää painon ottamista takaosalleen 	5 tai vähemmän
<ul style="list-style-type: none"> - ei aivan riittävää määrää piaffe – askeleita - hetkittäinen eteenpäin pyrkimyksen puute 	Vähennys 0.5–1 p., (riippuen ongelman vakavuudesta)

Muita huomioita:

PIAFFE INTERMEDIATE A, B JA II: SSA

Täysin säännölliset ja hyvin näyttävät piaffe-askeleet, jotka Inter II:ssa saavat edetä yhden (1) metrin ja Inter A/B:ssä kaksi (2) metriä, voidaan palkita (erittäin) korkealla arvosanalla / maksimipisteillä. Jos piaffe esitetään 'enemmän tai vähemmän paikallaan' kuten GP:ssä, ja se suoritetaan 'erinomaisella' tavalla, tuomarien tulisi olla valmiita antamaan maksimipisteet. Ohjeet toteavat, että se saa edetä enintään yhden (1) / kahden (2) metrin verran, mutta eivät edellytä, että piaffen 'täytyy' edetä yhden (1) / kahden (2) metrin verran.

PIAFFEPIRUETTI

Piaffe-piruetti arvostellaan piaffena. Sen voi esittää monella tavalla: 90°-360° astetta, tai rotaationa suuntaa muuttaen. Piaffe-piruettia, joka ei ole oikein suoritettu, ei tulisi arvioida vaikeusastetta nostavana liikkeenä kür-ohjelmassa.

Yli 360° esittäminen yhteen suuntaan ei ole suositeltavaa tasapainoisessa kür-koreografiassa.

Oikea esittäminen:

- Esitetään kuten piaffe,
- Hevonen kääntyy sisätakajalan ympäri, mahdollisimman pienellä, enintään ½ m säteellä,
- Aktiivisuuden ja selän sekä askelten joustavuuden säilyminen,
- Hevonen lievästi asetettu/ taivutettu liikkeen suuntaan,
- Jos mahdollista, ¼ tai ½ piaffe-piruetti tulisi esittää molempiin suuntiin todistaakseen, että Hevonen on hyvin koulutettu.

Ongelma:	Arvosana
- katso virheet piaffessa	sama kuin piaffessa
- selkeä piaffen menettäminen - ottaa joitakin askeleita taaksepäin - ottaa liikaa askeleita eteenpäin - ottaa erittäin leveitä askeleita tai astuu ulos välttämättä painon ottamista takaosalle - erittäin suuri kuvio (~ 2–3 m) - kääntyy keskipisteensä ympäri	5 tai vähemmän

PASSAGE

Ongelma:	Arvosana
- vakava vastustaminen ja tottelemattomuus läpi tehtävän - liike tunnistettavissa vain lyhyen aikaa - passage katkeaa useiden askelten ajaksi - täysin epäsäännöllinen läpi tehtävän - ei riittävää kokoamista, vain hidasta ravia	1, 2 tai 3 (riippuen vakavuudesta)
1. ei riittävän säännöllinen, passage katkeaa muutaman raviaskelen ajaksi 2. ravinomainen, kantokyvyn puute (läpi tehtävän) 3. lähes kävelee takaa 4. esitetyn passagen matka on selkeästi liian lyhyt (vain noin 50 % vaaditusta)	Alle 5
- useita epäsäännöllisiä askeleita takaa tai edessä - useita "double beat" askeleita - merkittävää heilumista edessä tai takana - etu- tai takajalat astuvat ristiin läpi tehtävän - takajalat jäävät taakse vaikuttaen negatiivisesti siirryttäessä piaffeen	5.5 ja vähemmän

Muita huomioita:

Arvosana passagesta, jota esitetään selvästi lyhyemmän (esim. vastustuksen jälkeen), tulee asianmukaisesti alentaa. Passage, jossa esitetään enintään 50 % vaaditusta matkasta, ei voi olla riittävä ja sen on johdettava alle 5 arvosanaan.

PASSAGE SULKUTAIVUTUKSESSA

Sulkutaivutus passagessa arvostellaan kür-ohjelmassa passagena. Sen voi esittää joko yksittäisinä sulkutaivutuksina tai sik-sakkina. Sulkutaivutusta passagessa tulisi esittää vähintään 5 metriä sivusuunnassa, jotta se on tunnistettavissa. Passage-sulkutaivutusta, jota ei ole suoritettu oikein, ei tulisi arvioida vaikeusastetta korottavana seikkana kür-ohjelmissa.

Oikea suorittaminen:

- Kuten passage,
- Lievä ja tasainen asetus/ taivutus, jalat astuvat hieman ristiin,
- Jos mahdollista, sulkutaivutus passagessa tulisi esittää molempiin suuntiin.

Ongelma:	Arvosana
- katso virheet passagessa	sama kuin passagessa
- väärä asetus/taivutus	5 tai vähemmän riippuen ongelman vakavuudesta

PASSAGE-PIAFFE-PASSAGE-SIIRTYMISET

Ongelma:	Arvosana
- vakava vastustaminen ja tottelemattomuus läpi tehtävän - sekä siirtyminen sisään piaffeen että ulos piaffesta epäonnistuvat	1, 2 tai 3 (riippuen vakavuudesta)
- kuuliaisuuden puute, esim. toinen siirtyminen epäonnistuu - erittäin epäsäännölliset askeleet, hevonen siirtyy laukkaan tai käyntiin jommassakummassa siirtymisessä - erittäin epäselvä, siirtyminen kestää liian pitkään (matka n. 5+ metriä) - erittäin vino	Alle 5 (vähemmän riippuen ongelman vakavuudesta)
- epäselvä, tulee puoliaskeleilla ulos piaffesta (half steps) - lievää tahdin/säännöllisyyden menettämistä jommassakummassa siirtymisessä	5.5 tai vähemmän

Muita huomioita:

- Yleisesti ottaen passage-piaffe-passage-siirtymiset on nähtävä liitännäisenä itse piaffeen ja passagen: puutteellisesti painoa takaosalle ottava piaffe ei voi johtaa korkeasti koottuun, hyvään siirtymiseen. Siksi sääntönä on, että siirtymisen arvosana ei saisi olla merkittävästi korkeampi kuin piaffen ja passagen arvosana.
Poikkeus: Hevonen esittää oikean passagen jälkeen piaffen, joka alkaa hyvin, mutta katkeaa vastustuksen johdosta ja lopussa esittää jälkeen piaffen hyvin tahdissa -> tässä tapauksessa siirtymisen arvosana voi olla merkittävästi korkeampi kuin piaffen arvosana.
- Jos piaffe liukuu liikaa eteenpäin tai riittävää määrää askeleita ei esitetä, siirtyminen ei ole riittävän selkeä eikä sen arvosana voi olla enempää kuin enintään yhden (1) pisteen korkeampi kuin piaffen.

- Epätarkka esittäminen voi johtaa useisiin pisteiden vähennyksiin: esim. piäffea ei esitetä ohjelman mukaisessa pisteessä (-> pisteiden vähennys), siirtyminen ei myöskään ole siellä missä sen kuuluisi olla (-> vähennys) ja seuraava passage on matkaltaan selvästi liian lyhyt (-> vähennys).
- Siirtyminen passagesta laukkaan; laukan on noustava selkeästi passagesta.
- Jos hevonen menettää viimeisen passagen keskilinjalla, tulee myös pysähdysten arvosanaa vähentää, koska passage-pysähdys siirtymistä ei ole (katso alla).

MUUT SIIRTUMISET

Ongelma:	Arvosana
Siirtyminen käynti - passage / käynti - laukka <ul style="list-style-type: none"> - vakava vastustaminen, tottelemattomuus ja poikittaminen läpi tehtävän - epäonnistunut yritys passagesta laukkaa, laukannosto tapahtuu vasta noin 10–15 m pisteen jälkeen - siirtyminen passageen tai laukkaan passikäynnistä - siirtyminen passageen tai laukkaan ravinsekaisesta käynnistä 	1, 2 tai 3 (riippuen vakavuudesta) Vähennys 1 p. (riippuen ongelman vaavuudesta, mutta enintään 5.5.)
Siirtyminen passage – lisätty ravi – passage <ul style="list-style-type: none"> - Toinen siirtymisestä epäonnistuu (esim. hevonen rikkoo laukkaan) 	5 tai vähemmän riippuen kuinka nopeasti se on korjattu
Siirtyminen passage – pysähdys <ul style="list-style-type: none"> - Hevonen rikkoo selvästi passagen joitain metrejä (5–10 m) ennen viimeistä pysähdystä 	Arvosana passagesta: 5 tai vähemmän Arvosana pysähdyksestä: Vähennys 1–2 p.
Siirtyminen laukasta raviin – koottua ravia M-R <ul style="list-style-type: none"> - siirtyminen epäonnistuu, ei juurikaan koottua ravia M-R välillä - siirtyminen ei avuilla ja vain joitakin metrejä koottua ravia esitetty - Hevonen asetettu selkeästi ulos 	1, 2, 3 4 tai vähemmän Vähennys 1–2 p.

MYÖTÄYS

Myötäyksessä (give and retake rein) tulee esittää näkyvä myötäys ohjalla (tuntuma häviää), muutoin arvosanan tulee olla alle 5 tai sen alle.

VENYTYS PITKÄLLE OHJALLE

Jos selkeää venytystä hevosen ylälinjassa ja venytystä eteen alas ei ole nähtävillä tulee arvosanan olla 5 tai sen alle. Huomioi myös, miten pehmeästi ratsastaja kykenee ottamaan hevosen takaisin lyhyelle ohjalle ja hyväksyykö hevonen sen ilman vastustelua liikkeen tahti ja tasapaino säilyttäen. Kevyt tuntuma tulee säilyä.

TÄRKEÄÄ

Muista, että ratsukolla on vain yksi yritys kussakin liikkeessä. Jos ratsastaja kaartaa voltille esittääkseen liikkeen uudelleen esim. vastustuksen vuoksi, tulee ensimmäinen liike arvostella ja toisesta merkitään väärinratsastus eli **vain ensimmäisen yrityksen arvosana huomioidaan.**

Siirtymistä liikkeestä ulos sen toisen yrityksen jälkeen, esim. ulos piaffesta ei arvostella. Siitä huolimatta, että ensimmäinen siirtyminen olisi esitetty korrektisti, kokonaisarvosana siirtymisistä tulee olla matala.

3. Kür-ohjelmien arvostelu

TEKNISET ARVOSANAT

Teknisen suorituksen arvosana riippuu pakollisten tehtävien suorittamisen laadusta. Arvostelu tapahtuu kuten tavanomaisissa ohjelmissa. Kukin yksittäinen tehtävä arvostellaan kokonaisia tai puolikkaita pisteitä käyttäen (7,0 tai 7,5). Jos ratsukko suorittaa liikkeen useita kertoja, tulee jokaisesta suoritetusta liikkeestä antaa arvosana, jotka tuomari laskee keskiarvoksi ja antaa lopullisen arvosanan kyseisestä liikkeestä suorituksen päätyttyä.

Teknisen suorituksen kokonaistulos saadaan laskemalla yhteen kunkin liikkeen lopulliset arvosanat (mahdolliset kertoimet huomioiden) jaettuna liikkeiden ja kertoimien lukumäärällä. Virheiden johdosta tehtävistä vähennyksistä ks. jäljempänä.

TAITEELLISET ARVOSANAT

Taiteelliset arvosanat voidaan antaa yhtä desimaalia käyttäen (esim. 7,2) ja ne kerrotaan niitä koskevilla kertoimilla.

1. Tahti, eteenpäinpyrkimys, joustavuus
2. Hevosen ja ratsastajan välinen sopusointu ja yhteistyö
3. Koreografia. Radan hyväksikäyttö. Kekseliäisyys
4. Vaikeusaste. Hallittu riskinotto
5. Musiikki ja sen tulkinta

Taiteellisen vaikutelman kokonaistulos saadaan laskemalla yhteen niiden arvosanat ja kertomalla ne niiden kertoimella (x4).

Kaikki taiteelliset arvosanat ovat riippuvaisia teknisen suorituksen laadusta. Erityisen tärkeää on, että

1. Tahti, eteenpäinpyrkimys, joustavuus
 2. Hevosen ja ratsastajan välinen sopusointu ja yhteistyö
 4. Vaikeusaste. Hallittu riskinotto
- vastaavat teknisen suorituksen tasoa.

Tämä tarkoittaa sitä, että jos kür-ohjelman vaikeusaste on korkea, mutta tekninen suoritus ei ole oikein suoritettu, tulee erityisesti harmonian ja yhteistyön sekä vaikeusteen osalta alentaa. Toisaalta jos teknisen suorituksen laatu on korkea, mutta vaikeusaste on alhainen, ei vaikeusasteen arvosanaakaan voi merkittävästi korottaa.

Vastustelu, tottelemattomuus ja muut häiriötekijät saattavat vaikuttaa negatiivisesti koreografiasta sekä musiikista ja sen tulkinnasta annettavaan arvosanaan.

Taiteellisesta arvosanasta tehtävät vähennykset:

Aika: Jos kür-ohjelma ylittää tai alittaa selvästi ohjelman mukaisen ajan, vähennetään 0,5 % (prosenttia) taiteellisen vaikutelman kokonaistuloksesta. Vähäinen kokonaisajan ylitys tai alitus (n. 10 sekuntia) on käsiteltävä suurpiirteisesti ilman pisteiden vähennystä, erityisesti jos olosuhteet ovat epätavalliset (kuten ulkoiset häiriötekijät tai kentän huonot olosuhteet).

Virheet: Tekniset virheet ks. koulusäännöt 231.6.2

Musiikki: Jos musiikki ei sovi yhteen tahdin, siirtymisten tai lopputervehdyksen kanssa, musiikista annettava arvosana tulee vähentää.

Enemmän virheistä tehtävistä vähennyksistä ja liikkeiden virheellisestä suorittamisesta alempana.

LIIKKEIDEN SUORITTAMINEN

Sisäänratsastus ja pysähdykset:

Ensimmäinen ja viimeinen pysähdys ja tervehdys on suoritettava keskiviivalla C:n suuntaan.

Virheet ennen ensimmäistä tervehdystä on otettava huomioon.

Käynti:

Käynti tulee esittää yhtenäisenä vähintään 20 m jaksona joko suoralla tai kaarevalla linjalla. Takaosankäännös (180°) voidaan sisällyttää koottuun käyntiin. Pohkeenväistöä tai avotaijutusta voidaan esittää käynnissä, mutta ne eivät korvaa vaadittua 20 m yhtenäistä käyntijaksoa.

Takaosankäännös:

Takaosankäännökset tulee esittää kootusta käynnistä ja niiden on päätyttävä koottuun käyntiin. Jos käännös esitetään muusta kuin kootusta käynnistä, on se käännös takaosalla (kuten lasten ohjelmissa).

Takaosankäännökset tulee esittää 180° käännöksenä.

Voltti:

Pakollinen 8 m laukkavoltti ponien kür-ohjelmassa tulee esittää myötälaukassa, ei vastalaukassa. Mikäli myötälaukassa esitettyä volttia ei lainkaan esitetä tai voltti esitetään ainoastaan vastalaukassa, tulee arvosanan olla alle 5.

Sivuttaisliikkeet:

- Avotaijutus tulee esittää kootussa ravissa ja vähintään 12 m yhtenäisenä liikkeenä
- Sulkutaijutukset tulee esittää vähintään 5 m kumpaankin suuntaan, jotta ne lasketaan ohjelman edellyttämiksi pakollisiksi liikkeiksi.
- Ravissa sulkutaijutuksessa esittävät suunnanmuutokset (siksak) ovat aina sallittuja.
- Laukassa junioreilla sallitaan vain yksi suunnanmuutos sulkutaijutuksessa
- Suunnanmuutokset (siksakit) laukassa ovat vapaasti sallittuja nuorten ratsastajista ylöspäin.
- Virheet: Virhe laukanvaihdossa sulkutaijutuksen jälkeen vähentää laukanvaihdon arvosanaa (paitsi junioreissa, jossa jokainen laukanvaihto arvostellaan erikseen).
- Esitettävien sulkutaijutusten jyrkkyys jää ratsastajan omaan harkintaan. Jos sulkutaijutus esitetään ikäryhmän tavanomaista ohjelmaa loivempana, tulee se arvioida helppona (vaikeusasteen osalta).
- Vastataijutus ja sulkutaijutus uralla ovat sallittuja osana koreografiaa, mutta ne eivät korvaa ohjelman mukaista pakollista sulkutaijutusta.

Lisäykset:

- Hevosen hyvinvointi huomioiden lisätty ravi tulisi esittää vain suoralla linjalla. Hyvin laaja kaarros (esim. loivana esitetty kiemura pitkällä sivulla) on sallittu.
- Lisätty ravi ympyrälinjalla tai kahden kulman läpi arvostellaan keskiravina. Jos näin esitetty ravi on ainoa esitetty lisäys, tulee arvosanan olla alle 5 ja koreografian ja vaikeusasteen arvosanat eivät voi olla enempää kuin 5,5.
- Lisätty ravi lyhyellä diagonaalilla on sallittu.
- Lisätty laukka on sallittu sekä kaarevalla että ympyrälinjalla.
- Siirtyminen lisätystä ravista pysähdykseen ei saa olla liian äkkinäinen vaan liukuen pysähdykseen (hevosen hyvinvointi!).
- Virheellinen laukanvaihto siirryttäessä lisätystä laukasta takaisin koottuun laukkaan vähentää lisätyn laukan arvosanaa (paitsi junioreissa, jossa jokainen laukanvaihto arvostellaan erikseen).

Laukkapiruetit:

Laukkapiruetit (puolikas, kokonainen, kaksoispiruetti) on esitettävä vähintään kerran kootusta laukasta luokan vaatimusten mukaisesti.

- Pysähdyksestä, käynnistä, piaffesta tai pysähdykseen, käyntiin, piaffeen tehdyt piruetit arvostellaan tavanomaisia piruetteina ainoastaan, jos niiden lisäksi suoritetaan piruetti samaan suuntaan laukasta laukkaan. Jos ne ovat ainoat ko. suuntaan esitetyt piruetit, tulee teknisen arvosanan olla alle 5 ja koreografia ja vaikeusaste eivät voi olla yli 5,5.
- Kaksoispiruetit arvostellaan yhtenä liikkeenä, eikä niistä anneta arvosanaa kahden piruetin keskiarvona.
- Vasemmalle/oikealle suoritettavien piruettien yhdistelmässä tulee esittää vähintään 3–4 laukka-askelta piruettien välissä.

Piaffe; vähintään kerran ohjelman aikana tulee esittää min. 10 askelta suoraan.

Piaffepiruetit: huomioidaan ja arvostellaan ainoastaan, jos myös pakollinen piaffe on esitetty. Piaffepiruetti arvostellaan kuten tavanomainen piaffe. Ne voidaan esittää monella tavoin; 90° - 360° tai viuhkana sisältäen suunnanvaihdot. Tasapainoisessa koreografiassa ei ole suositeltavaa esittää enemmän kuin 360° yhteen suuntaan.

Passage tulee esittää ainakin kerran yhtenäisenä vähintään 15 m jaksona joko suoralla tai kaarevalla linjalla.

Sulkutaivutukset passagessa arvostellaan vain, jos pakollinen passage on vähintään kerran suoritettu vaatimusten mukaisesti. Tällöin ne arvostellaan kuten tavanomainen passage joka kerta kun ne esitetään. Ne voidaan esittää yksittäisinä sulkutaivutuksina tai sik-sakkina. Ne tulee esittää vähintään 5 m sivusuunnassa, jotta ne voidaan tunnistaa ja tasapainoisessa ohjelmassa ne esitetään yhtäläisesti molempiin suuntiin.

Piaffe piruetit ja sulkutaivutukset passagessa arvostellaan vaikeusastetta nostavina vain, jos ne on esitetty korrektisti (arvosana 7 tai enemmän).

Passage - Piaffe - Passage -siirtymiset: Nämä siirtymiset arvostellaan vain silloin kun ne on esitetty passage-piaffe-passage siirtymisinä. Siirtyminen passagesta tai passage sulkutaivutuksesta piaffe piruettiin (tai ½) ja takaisin passageen tai passage sulkutaivutukseen arvostellaan kuten tavanomainen siirtyminen.

VÄHENNYKSET VIRHEISTÄ JA SÄÄNTÖJEN VASTAISESTA ESITTÄMISESTÄ

I. Liikkeen tekemättä jättäminen (teknisestä suorituksesta ei voi saada arvosanaa)

Puutteet:

Jos pakollinen liike on jätetty täysin ja tahallisesti suorittamatta, tulee tästä liikkeestä antaa arvosanaksi nolla (0).

Samalla sekä koreografiasta että vaikeusasteesta annettavien arvosanojen tulee olla enintään 5,5. Näitä arvosanoja voidaan alentaa, jos useampi kuin yksi liike jää esittämättä.

II. Vaikeamman tason liikkeiden esittäminen (= liike, jota ei mainita arvostelupöytäkirjassa)

Jos ratsukko esittää tahallisesti luokan vaatimustason ylittäviä liikkeitä (joita ei ole mainittu arvostelupöytäkirjassa), ei kyseisen liikkeen teknisestä suorituksesta ei voi saada arvosanaa.

Sekä koreografiasta että vaikeusasteesta annettavien arvosanojen tulee olla enintään 5,5. Näitä arvosanoja voidaan alentaa, jos useampi kuin yksi liike esitetään tahallisesti luokan vaatimustason ylittävänä.

Ratsukkoa ei enää hylätä luokan vaatimustason ylittävien liikkeiden esittämisestä.

Esimerkkejä luokan vaatimustason ylittävistä liikkeistä (**tahallisesti suoritettuina**):

Ponit: Laukanvaihdot, sulkutaivutukset laukassa, laukkapiruetit, piaffe, passage

Juniorit: Laukkapiruetit, piaffe, passage

Nuoret Ratsastajat: Laukanvaihdot joka toisella tai jokaisella askeleella, piaffe, passage

Intermediate I: Laukanvaihdot jokaisella askeleella, piaffe, passage

Grand Prix: Levade

Tuomarin tulee aina harkita, onko liike esitetty tahallisesti vaiko virheen seurauksena. Jos esim. poni esittää laukanvaihdon vastalaukan aikana on epätodennäköistä, että tämä oli ratsastajan tarkoitus.

III. Liikkeen virheellinen esittäminen

Ohjelman mukainen liike on suoritettu, mutta virheellisellä tavalla. Liikkeestä voidaan antaa arvosana, mutta sen tulee olla hyvin alhainen liikkeen ollessa virheellisesti esitetty.

III a) Ohjelman vaatimusten tahallinen ylittäminen:

Jos pakollinen liike on tahallisesti (ei virheen seurauksena) esitetty ohjelman vaatimustaso ylittäen, tekninen arvosana liikkeestä tulee olla alle 5 huolimatta siitä, että sama liike on suoritettu myös sääntöjen mukaisesti (ei keskiarvoa). Arvosana sekä koreografiasta että vaikeusasteesta tulee olla enintään 5,5.

Ponit:

- Takaosankäännös selkeästi enemmän kuin 180° (~ 270°)

Juniorit:

- Takaosankäännös selkeästi enemmän kuin 180° (~ 270°)
- Laukanvaihdot joka neljännellä askeleella tai useammin → lopullinen arvosana laukanvaihdosta (molempiin suuntiin) alle 5
- Enemmän kuin yksi suunnanmuutos sulkutaivutuksessa laukassa → lopullinen arvosana sulkutaivutuksista laukassa (molempiin suuntiin) alle 5

Nuoret ratsastajat:

- Selkeästi enemmän kuin puolipiruetti laukassa (~ 270°) → lopullinen arvosana kaikista pirueteista tähän suuntaan alle 5

Intermediate I:

- Selkeästi enemmän kuin koko piruetti laukassa (>360°) → lopullinen arvosana pirueteista tähän suuntaan alle 5

Intermediate A/B:

- Selkeästi enemmän kuin koko piruetti laukassa (>360°) → lopullinen arvosana pirueteista tähän suuntaan alle 5
- Piaffepiruetti suoralla linjalla esitetyn piaffen lisäksi → lopullinen arvosana piaffesta alle 5
- Sulkutaivutus passagessa suoralla linjalla esitetyn passagen lisäksi → lopullinen arvosana passagesta alle 5

Grand Prix:

- Selkeästi enemmän kuin kaksoispiruetti laukassa (molemmat piruetit molemmat enemmän kuin 360° yhtäjaksoisena liikkeenä) → lopullinen arvosana pirueteista tähän suuntaan alle 5.

III b) Liikkeiden esittäminen sääntöjen vastaisesti:

Jos pakollinen liike on tahallisesti (ei virheen seurauksena) suoritettu sääntöjen vastaisesti ilman, että liike suoritetaan vähintään kerran sääntöjen mukaisesti, tekninen arvosana tästä liikkeestä tulee olla alle 5.

Sekä koreografiasta että vaikeusasteesta annettavat arvosanat voivat olla enintään 5,5.

Liikkeet ovat kuitenkin sallittuja, jos ne suoritetaan sääntöjen mukaisen liikkeen lisäksi.

Askellajit:

- Käyntiä ei esitetä suoralla tai kaarevalla linjalla vaan ainostaan sivuttaisliikkeenä (pohkeenväistö tai avotaivutus)
- Lisätty ravi suoritetaan ainoastaan ympyrälinjalla tai kahden kulman läpi
- Koottu laukka ilman että 8 m voltti esitetään myötälaukassa (ponit).

Liikkeet:

- Piaffe esitetään ainoastaan piruettina → lopullinen arvosana kaikista piaffeista alle 5
- Passage esitetään ainoastaan sulkutaivutuksessa → lopullinen arvosana kaikista passageista alle 5

III c) Esittäminen ohjelman vaatimustaso alittaen:

Jos pakollinen liike suoritetaan **tahallisesti** (eikä virheen seurauksena) selkeästi ohjelman vaatimustaso alittaen ilman että liike esitetään vähintään kerran vaatimustason mukaisena, tulee tekninen arvosana tästä liikkeestä olla **alle 5**.

Sekä koreografian että vaikeusasteen arvosanoja tulee vähentää.

Liikkeet ovat kuitenkin sallittuja, jos ne suoritetaan sääntöjen mukaisen liikkeen lisäksi.

- **Selkeästi** vähemmän (~ 30–40 %) 20 m yhtäjaksoinen koottu tai lisätty käynti
- **Selkeästi** vähemmän (~ 30–40 %) kuin vähintään kerran 15 m passagea
- **Selkeästi** vähemmän kuin vähintään kerran 10 askelta piaffea suoralla linjalla
- Puolipiruetit koko piruettien sijaan.
- **Tahallisesti** esitettynä riittämätön määrä sarjavaihtoja (ei virheen seurauksena)

Jos sarjavaihtojen määrä ei ole riittävä johtuen virheestä tai hevosen vastustelusta on tekninen arvosana alle 5, mutta ei sen sijaan automaattisesti johda koreografian ja vaikeusasteen arvosanojen vähentämiseen, mutta voi sen sijaan vähentää harmoniasta (hevosen ja ratsastajan välinen sopusointu ja yhteistyö) annettavaa arvosanaa.

IV. Ratsastajan virheet

Jos ratsastaja pyrkii vaikuttamaan yleisöön kädellä, tulee harmoniasta (hevosen ja ratsastajan välinen sopusointu ja yhteistyö) annettavaa arvosanaa vähentää 0,5 pistettä. Jos tämä tapahtuu useamman kerran ohjelman aikana, tulee vähennyksen olla 1,0 pistettä.

Esitettävät liikkeet tulee teknisesti arvioida tavanomaisella tavalla, paitsi milloin ratsastaja pyrkii vaikuttamaan kädellä hevoseensa. Tällöin myös kyseisen liikkeen tekninen arvosana tulee olla ei hyväksytty (alle 5).

4. Ohjeita Kür-ohjelman arvostelemiseen

	Tekniset tehtävät arvostellaan kokonais- ja puolikkain pistein. Taiteellisissa arvosanoissa kaikki desimaalit on sallittu.				
			Tekninen arvosana	Koreografia	Vaikeusaste
I.	Liikkeen tekemättä jättäminen		0	max 5,5	max 5,5
II.	Vaikeamman tason liikkeiden esittäminen (= liike, jota ei mainita arvostelupöytäkirjassa)		ei arvosanaa	max 5,5	max 5,5
	EI ENÄÄ HYLKÄYSTÄ				
III.	Liikkeen virheellinen esittäminen				
III a.	Ohjelman vaatimusten tahallinen ylittäminen Riippumatta siitä, että esitetään ohjelman mukaisesti toisaalla (!) esim. kokopiruetti nuorten ratsastajien luokassa		alle 5	max 5,5	max 5,5
III b.	Liikkeiden esittäminen (tahallisesti) sääntöjen vastaisesti Sovelletaan, jollei liikettä ole esitetty sääntöjen mukaisesti ainakin kerran (!) esim. piaffe ainoastaan piruettina		alle 5	max 5,5	max 5,5
III c.	Esittäminen (tahallisesti) ohjelman vaatimustaso alittaen Sovelletaan, jollei liikettä ole esitetty sääntöjen mukaisesti ainakin kerran (!) Esim. selkeästi 20 m yhtäjaksoinen käyntijakso Selkeästi alle 15 m passagea Tahallisesti alle vähimmäismäärä sarjavaihtoja Puolipiruetti kokopiruetin sijaan		alle 5	vähennetään	vähennetään
Ponit	täyskäänös takaosalla kootussa käynnissä (ei katkaise 20 m jaksoa)	sallittu			
	Kiemuraura laukassa ja/tai ravissa	sallittu			

	Travers tai vastataivutus ei korvaa varsinaista sulkutaivutusta	sallittu			
	Kaksoisvoltti ravissa ja/tai laukassa	sallittu			
	Pakollinen 8 m voltti tulee aina esittää myötälaukassa				
II.	Esimerkkejä luokan vaikeustason ylittävistä liikkeistä - jos suoritettu tahallisesti:		ei arvosanaa		
	Laukanvaihdot, sulkutaivutus laukassa, piruetti, piaffe, passage		ei arvosanaa	max 5,5	max 5,5
III a.	Ohjelman vaatimusten tahallinen ylittäminen:				
	Huolimatta tämän lisäksi esitetystä luokan mukaisesta liikkeestä				
	Selkeästi enemmän kuin 180° täyskäännöksessä takaosalla (270° tai enemmän)		alle 5	max 5,5	max 5,5
III b.	Liikkeiden esittäminen (tahallisesti) sääntöjen vastaisesti				
	Sovelletaan jollei liikettä ole esitetty sääntöjen mukaisesti ainakin kerran (!)				
	Käyntiä ei esitetä suoralla tai kaarevalla uralla (vain pohkeenväistö tai avotaivutus)		alle 5	max 5,5	max 5,5
	Lisätty ravi vain kaarevalla uralla tai kahden kulman läpi		alle 5	max 5,5	max 5,5
	Koottu laukka ilman pakollista 8 m vastalaukkavolttia		alle 5	max 5,5	max 5,5
Juniorit	Laukanvaihdot joka 5 askeleella tai harvemmin	sallittu			
	Sukutaivutus laukassa, yksi suunnanvaihto	sallittu			
II.	Esimerkkejä luokan vaikeustason ylittävistä liikkeistä - jos suoritettu tahallisesti :		ei arvosanaa		
	Laukkapiruetti, piaffe, passage		ei arvosanaa	max 5,5	max 5,5
III a.	Ohjelman vaatimusten tahallinen ylittäminen:				
	Huolimatta tämän lisäksi esitetystä luokan mukaisesta liikkeestä				

	Selkeästi enemmän kuin 180° täyskäännöksessä takaosalla (270° tai enemmän)		alle 5	max 5,5	max 5,5
	Laukanvaihdot joka 4:llä tai useammin				
	> arvosana kaikista laukanvaihdosta (sekä oikea että vasen)		alle 5	max 5,5	max 5,5
	Sulkutaivutus laukassa useampi kuin yksi suunnanvaihto				
	> arvosana kaikista sulkutaivutuksista laukassa (sekä oikea että vasen)		alle 5	max 5,5	max 5,5
III b.	Liikkeiden esittäminen (tahallisesti) sääntöjen vastaisesti				
	Sovelletaan jollei liikettä ole esitetty sääntöjen mukaisesti ainakin kerran (!)				
	Käyntiä ei esitetä suoralla tai kaarevalla uralla (vain pohkeenväistö tai avotaivutus)		alle 5	max 5,5	max 5,5
	Lisätty ravi vain kaarevalla uralla tai kahden kulman läpi		alle 5	max 5,5	max 5,5
Nuoret ratsastajat	Siksak sulkutaivutus laukassa	sallittu			
	Yhdistelmä laukkasulku & puolipiruetti	sallittu			
	Puolipiruetti pysähdyksestä tai käynnistä pysähdykseen tai käyntiin sääntöjen mukaisen puolipiruetin lisäksi esitettynä	sallittu			
II.	Esimerkkejä luokan vaikeustason ylittävistä liikkeistä - jos suoritettu tahallisesti :		arvosana ei mahdollinen		
	Laukanvaihdot joka 2:lla tai jokaisella askeleella		arvosana ei mahdollinen	max 5,5	max 5,5
III a.	Ohjelman vaatimusten tahallinen ylittäminen:				
	Huolimatta tämän lisäksi esitetystä luokan mukaisesta liikkeestä				
	Selkeästi enemmän kuin puolipiruetti (180°) laukassa (270° tai enemmän)		alle 5	max 5,5	max 5,5
III b.	Liikkeiden esittäminen (tahallisesti) sääntöjen vastaisesti				

	Sovelletaan jollei liikettä ole esitetty sääntöjen mukaisesti ainakin kerran (!)				
	Puolipiruettia kumpaakin suuntaan ei esitetä ainakin kerran laukasta laukkaan		alle 5	max 5,5	max 5,5
	Käynti ja lisätty ravi: ks. juniorit				
Inter I	Yhdistelmä laukkasulku & piruetti	sallittu			
	Piruetti pysähdyksestä tai käynnistä pysähdykseen tai käyntiin sääntöjen mukaisen piruetin lisäksi esitettynä	sallittu			
II.	Esimerkkejä luokan vaikeustason ylittävistä liikeistä - jos suoritettu tahallisesti :		arvosana ei mahdollinen		
	sarjavaihdot jokaisella askeleella, piaffe, passage		arvosana ei mahdollinen	max 5,5	max 5,5
III a.	Ohjelman vaatimusten tahallinen ylittäminen:				
	Huolimatta tämän lisäksi esitetystä luokan mukaisesta liikkeestä				
	Selkeästi enemmän kuin koko piruetti (360°) laukassa		alle 5	max 5,5	max 5,5
III b.	Liikkeiden esittäminen (tahallisesti) sääntöjen vastaisesti				
	Sovelletaan jollei liikettä ole esitetty sääntöjen mukaisesti ainakin kerran (!)				
	Piruettia kumpaakin suuntaan ei esitetä ainakin kerran laukasta laukkaan		alle 5	max 5,5	max 5,5
	Käynti ja lisätty ravi: ks. juniorit				
III c.	Esittäminen (tahallisesti) ohjelman vaatimustaso alittaen		alle 5	vähennetään	vähennetään
	Sovelletaan jollei liikettä ole esitetty sääntöjen mukaisesti ainakin kerran (!)				
	Puolipiruetti koko piruetin sijaan laukassa		alle 5	vähennetään	vähennetään
	Tahallisesti riittämätön määrä vaihtoja sarjassa		alle 5	vähennetään	vähennetään
Inter A/B	Ohjelman vaatimusten tahallinen ylittäminen				

	Piaffe piruetti suoralla uralla esitetyn 10 askeleen piaffen ohella	ei sallittu	alle 5	max 5,5	max 5,5
	Sulkutaivutus passagessa tavanomaisen passagen lisäksi	ei sallittu	alle 5	max 5,5	max 5,5
	Selkeästi enemmän kuin koko piruetti (360°) laukassa		alle 5	max 5,5	max 5,5
Grand Prix	Piaffe piruetti suoralla uralla esitetyn 10 askeleen piaffen ohella	sallittu	arvostellaan kuten piaffe		
	Sulkutaivutus passagessa tavanomaisen passagen lisäksi	sallittu	arvostellaan kuten passage		
	Enintään kaksoispiruetti (2x360°) laukassa	sallittu	arvostellaan yhtenä liikkeenä		
	Piruetti pysähdyksestä tai käynnistä pydähdykseen tai käyntiin sääntöjen mukaisen piruetin lisäksi esitettynä	sallittu	arvostellaan piruettina		
	Yhdistelmä sulkutaivutus laukassa & enintään kaksoispiruetti laukassa	sallittu			
III a.	Ohjelman vaatimusten tahallinen ylittäminen:				
	Huolimatta tämän lisäksi esitettystä luokan mukaisesta liikkeestä				
	Selkeästi enemmän kuin kaksoispiruetti (2x360°) laukassa		alle 5	max 5,5	max 5,5
III b.	Liikkeiden esittäminen (tahallisesti) sääntöjen vastaisesti				
	Sovelletaan jollei liikettä ole esitetty sääntöjen mukaisesti ainakin kerran (!)				
	Piaffe esitetään ainoastaan piruettina		alle 5	max 5,5	max 5,5
	Passage esitetään pelkästään sulkutaivutuksena		alle 5	max 5,5	max 5,5
	Piruettia kumpaakin suuntaan ei esitetä ainakin kerran laukasta laukkaan		alle 5	max 5,5	max 5,5
	Käynti ja lisätty ravi: ks. juniorit				
III c.	Esittäminen (tahallisesti) ohjelman vaatimustaso alittaen		alle 5	vähennetään	vähennetään
	Sovelletaan jollei liikettä ole esitetty sääntöjen mukaisesti ainakin kerran (!)				
	Puolipiruetti koko piruetin sijaan laukassa		alle 5	vähennetään	vähennetään

	Tahallisesti riittämätön määrä vaihtoja sarjassa		alle 5	vähennetään	vähennetään
IV.	Ratsastajan virheet			Yhteistyö ja harmonia	
	Ratsastaja pyrkii vaikuttamaan yleisöön kädellään			vähennetään	
	Ratsastaja pyrkii vaikuttamaan hevoseen kädellään		ko. liikkeestä alle 5	vähennetään	

6. Kür-ohjelman vaikeusasteen arvioinnista

1. Yleistä

Kür-ohjelman vaikeusastetta ei voida arvioida erillään ohjelman teknisistä ja taiteellisista arvosanoista. Ohjelman vaikeusasteen ja teknisen suorituksen kesken on vahva yhteys. Liikkeiden ja tehtävien laatuun vaikuttavat ratsastajan ja/tai hevosen kyky suoriutua ohjelman tehtävistä. Puutteet on otettava huomioon alentavasti vaikeusastetta arvioitaessa.

Kür-ohjelman perusvaatimukset täyttyvät, kun ratsukko suorittaa kaikki ohjelman mukaiset pakolliset tehtävät ohjelman mukaisella vähimmäistasolla. Ratsukko voi nostaa ohjelman vaikeusastetta ja suoriutuksensa lopputulosta (teknisesti oikein suoritetuilla liikkeillä) seuraavasti:

- Yksittäisten liikkeiden toistaminen, erityisesti niiden, joissa on vaikeuskerroin
- Ylittämällä ohjelman mukaisen minimivaatimuksen, kuten suorittamalla useampia laukanvaihtoja käynnin kautta, enemmän vaihtoja sarjavaihtoissa kuin ohjelma edellyttää tai piaffe-askeleiden määrä ylittää ohjelman vähimmäismäärän tai sitä esitetään useampaan kertaan ohjelmassa, kuitenkin ilman liioittelua.
- Esittämällä jyrkempiä teitä sulkutaivutuksessa kuin tavanomaisessa ohjelmassa ja lisäämällä niihin mahdollisia suunnanmuutoksia.
- Esittämällä liikkeitä ilman kouluaidan tukea joko sisemmällä-, neljännes linjalla tai kulma- tai kiemuralinjalla (ympyrä tai serpentiini)
- Ohjelmaan suunnitellut liikkeet siten, että se tekee niiden esittämisen vaativammaksi kuten; juuri ennen radan reunaa, piruetit kääntäen ulospäin kohti radan ulkoreunaa sekä mahdollisesti kohti yleisöä.
- Hyvin esitetyt ja täsmälliset liikeyhdistelmät (mm. ravisulkua seuraa välittömästi sulkutaivutus passagessa, sarjavaihtoja joka toisella askeleella seuraa välittömästi vaihdot jokaisella askeleella tai toisinpäin).
- Esittämällä vaativia ja vaikeita siirtymisiä (mm. piaffe tai passage suoraan pysähdyksestä, siirtyminen käynnistä tai pysähdyksestä suoraan sarjavaihtoihin, selkeä mutta samalla harmoninen siirtyminen lisätystä askellajista korkeasti koottuun liikkeeseen kuten lisätystä ravista piaffeen tai lisätystä laukasta laukkapiruettiin (tai puolipiruettiin) tai piaffeen
- Esittämällä liikkeitä tai siirtymisiä ohjat yhdessä kädessä, mutta ilman liioittelua.

Hallittua riskinottoa on se, kun ohjelman vaikeusaste vastaa ratsukon potentiaalia ja koulutustasoa. Haastava, teknisesti oikein suoritettu ohjelma on osoitus hyvästä ratsastettavuudesta ja oikein koulutusta hevosesta. Toisaalta selkeät virheet liikkeitä suoritettaessa viittaa yliyrittämiseen, joka taas tarkoittaa heikosti hallittua riskinottoa ja siten vaikeusasteen arvosanaa tulee alentaa.

Perinteisen kouluratsastuksen periaatteet ovat ensisijaisessa asemassa myös kür-ohjelmassa, jos suoritusta ei esitetä siten kuin säännöt edellyttävät, on tärkeää reagoida vähentämällä vaikeusasteen arvosanaa.

2. Ohjeita arvosanojen osalta

Huomioiden edellä olevat ohjeet, on suositeltua arvioida ohjelman vaikeusastetta seuraavasti:

- Kun ohjelman suunnittelussa pitäydytään tehtäväluettelon osoittamassa minimitasossa, vaikeusasteen arvosana sijoittuu 6,0–6,5 tuntumaan
- Kun ohjelman vaikeusaste nousee vastaavan tavanomaisen ohjelman tehtävien tasolle, on vaikeusasteen arvosana vähintään 7,0
- Jokaisesta liikkeestä, joka nostaa vaikeusastetta (hallittu riskinotto) tulee vaikeusasteen arvosanaa vastaavasti korottaa.

7. Lasten ohjelmien arvosteleminen

1. Yleistä

Lapset saavat osallistua FEI Lasten kouluratsastusluokkiin sen vuoden alusta alkaen, jonka hehe täyttävät 12 vuotta sen vuoden loppuun, jona he täyttävät 14 vuotta. Länsi-Euroopan ulkopuolella lapset saavat kilpailla ponilla. Suomessa ponilla saa kilpailla muissa kuin SM-luokissa.

Lapsia arvosteltaessa tuomareilla on erilaisia tehtäviä riippuen siitä missä pisteessä he istuvat. Lyhyellä sivulla istuvat tuomarit arvostelevat ohjelman teknisen osuuden, liikkeiden suorittamisen, sujuvuuden ja apujen käytön moitteettomuuden, kun taas pitkällä sivulla olevat tuomarit arvostelevat pääosin vain ratsastustaitoa; ratsastajan asentoa ja istuntaa, apujen käytön tehokkuutta, täsmällisyyttä sekä yleisvaikutelmaa.

2. FEI Lasten ohjelmat

- FEI Children Preliminary A
- FEI Children Preliminary B
- FEI Children Team
- FEI Children individual

3. Tuomareiden sijoittelu

Kolmen tuomarin paneeli:

- Päätuomari + kaksi jäsentä
- Tekninen arvostelu: yksi tuomari pisteessä C
- Taitoarvostelu: kaksi tuomaria yhdessä mieluiten pisteessä E*.

Viiden tuomarin paneeli:

- Päätuomari + neljä jäsentä
- Tekninen arvostelu: kolme tuomaria yksi C:ssä, yksi H:ssa ja yksi B:ssä.
- Taitoarvostelu: kaksi tuomaria yhdessä pisteessä E

* Jos radan sijainti ei mahdollista pisteen E käyttöä, voivat taitoarvostelua tekevät tuomarit istua pisteessä B.

Pitkällä sivulla istuvat tuomarit täyttävät lasten taitoarvostelua koskevan pöytäkirjan.

Arvo 0,50 (vain hevonen), Enimmäispisteet 40

	Koe	Pisteet	Kokonaispisteet	Huomiot
1	Ratsastajan asento ja istunta Istunta: Tasapainoisuus, elastisuus, keskellä satulaa sekä mukautuen hevosen liikkeisiin. Ylävartalon, käsivarren, kyynärpäähän, käden, pohkeen ja kantapäähän oikea asento.	10		
2	Apujen käytön tehokkuus Apujen vaikutus hevosen esittämiseen huomioiden "Scale of Training". Apujen vaikutus liikkeiden ja askellajien oikeaan esittämiseen. Hienovarainen apujen käyttö. Ratsastajan istunnan itsenäisyys.	10		
3	Täsmällisyys Tehtävien valmistelu. Ratsastettavien teiden ja kuvioiden täsmällisyys. Liikkeiden suorittaminen oikeissa pisteissä. Oikean tempon säilyttäminen.	10		
4	Yleisvaikutelma Suorituksen harmonisuus. Askellajien puhtaus ja tahdikkaus. Taito esittää hevonen suotuisalla tavalla.	10		
Kokonaispisteet		40		
Lopputulos laadussa %				
Tekniset pisteet %:				
Laatupisteet %:				

4. Arvosanat

Kuten muissakin ohjelmissä desimaalit ovat sallittuja vain laadullisessa arvioinnissa. Tekninen osuus arvostellaan kokonaisin ja puolikkain numeroin.

- Väärinratsastus/muu virhe: vähennys 0.5% kokonaistuloksesta ensimmäisen virheen osalta; 1% vähennys toisen virheen osalta ja kolmas virhe johtaa hylkäämiseen.
- Virheet vähennetään sekä teknisen että taiteellisen arvostelun osalta.
- Lopputulos lasketaan alla olevan mukaisesti:

Tekniset pisteet %:		
Laatupisteet %:		
Lopputulos %:		
Vähennykset 1. väärinratsastus = -0,5 % kokonaistuloksesta, 2. väärinratsastus = -1,0 % kokonaistuloksesta, 3. väärinratsastus = hylätään		
Lopullinen tulos prosentteina:		

Arvosana:

Tuomarin allekirjoitus:

5. Pisteiden lasku

Teknisten pisteiden laskeminen:

- Teknisen arvostelun suorittava tuomari tai tuomarit antavat kukin oman kokonaistuloksensa.
- Mestaruuksissa, joissa kolme tuomaria tekee kukin oman teknisen arvostelunsa, heidän kunkin antaman kokonaistulos lasketaan yhteen ja jaetaan kolmella, jolloin saadaan tekninen kokonaisprosentti.

Taidollinen arvostelu:

- Kaksi E pisteessä arvostelevaa tuomaria keskustelevat keskenään neljän heidän arvioitavanaan olevan neljän osa-alueen kriteeristöstä ja heidän tulee yhdessä päätyä antamaan arvosanat ratsastajan asennosta ja istunnasta, apujen käytön tehokkuudesta, täsmällisyydestä ja yleisvaikutelmasta.

- Nämä neljä arvosanaa lasketaan yhteen ja jaetaan neljällä, jotta saadaan lopullinen kokonaisprosenttitulos.

Lopullinen tulos:

- **Kolmen tuomarin paneeli:**
Lopputulos saadaan laskemalla yhteen tekninen tulosprosentti (C) ja taidollinen tulosprosentti ja jakamalla se kahdella.
- **Viiden tuomarin paneeli:**
Lopputulos saadaan laskemalla yhteen teknisten tulosprosenttien keskiarvo sekä taidollinen tulosprosentti ja jakamalla se kahdella.

6. Sijoituksen määräytyminen

Korkeimman kokonaisprosenttimäärän saavuttanut ratsukko on voittaja. Seuraavaksi suurimman kokonaisprosenttimäärän saavuttanut sijoittuu toiseksi jne.

- Muutoin kuin mestaruuskilpailussa lastenohjelmissa tasasijoilla olevat suoritukset ovat samanarvoisia.
- Mestaruuskilpailuissa (tässä SM ja halli SM) tasasijat 1–3 ratkaistaan teknisen suorituksen perusteella, jolloin korkeimman teknisen tuloksen saavuttanut ratsukko on paremmalla sijoituksella.
- Jos tulos tämän jälkeen on edelleen tasan, ratkaisee korkein tekninen mediaanitulos. Jos edelleen tasan, ovat ratsukot samanarvoiset.

8. Taidollisen arvostelun suorittaminen lasten ohjelmissa

Tämän ohjeen tarkoituksena on auttaa tuomareita ymmärtämään lasten taidollisen arvostelun neljä eri kriteeriä heidän arvostellessaan suoritusten taidollista osaamista pitkältä sivulta.

Taidollisessa arvioinnissa arvostellaan;

1. Ratsastajan asento ja istunta
2. Apujen käytön tehokkuus
3. Täsmällisyys
4. Yleisvaikutelma

Tämän ohjeen ei ole tarkoitus olla kaikenkattava eikä sen tarkoitus ole sisältää ehdottomia sääntöjä, vaan sen tarkoituksena on antaa suuntaa sille, miten näitä kriteereitä käytetään arvostelussa.

Lasten ohjelmat on arvosteltava keskittyen ratsastajan istuntaan, apuihin, suorituksen täsmällisyyteen ja ratsastuksen tehokkuuteen. Hevosen laadulla ei tule olla vaikutusta arvosanoihin, kunhan ratsastajan istunnalla ja apujen käytöllä ei ole negatiivista vaikutusta hevosen askellajeihin.

Ainoastaan yleisvaikutelman kokonaiskuvaa arvioitaessa hevosen laadulla voi olla pieni vaikutus.

Laadullisessa arvioinnissa ei tule epäröidä antaa hyvinkin korkeita arvosanoja, silloin kun niihin on syytä. Kuten myös 7-v hevosten luokkien arvostelussa teknisen ja laadullisen arvosanan välillä voi olla eroja.

Seuraavassa kuvataan eri taidollisen arvostelun osa-alueet ja mahdolliset virheet sekä annetaan ehdotuksia annettavista arvosanoista. Huomaa, että jotkut arvosanat voivat olla päällekkäisiä tai yksi on toisen seuraus eli esim. täsmällinen ja sujuva siirtyminen on seurausta sekä apujen oikeasta käytöstä että suorituksen täsmällisyydestä.

RATSASTAJAN ASENTO JA ISTUNTA

Mitä arvioidaan?

Yleisvaikutelma ratsastajan istunnasta (pää, olkapää, ylävartalo, lonkat ja selkä, käsivarret ja kädet, jalat ja kantapäät) sekä hänen olemuksensa (hyvä ylävartalon hallinta, joustava vs. jäykkä tai löysä tai epävakaa istunta), jota on verrattava hyvän, tasapainoisen istunnan vaatimukseen. Ratsastajan kehon muoto ei saa vaikuttaa tuomariin.

ISTUNTA

- Tasapainoinen, joustava, istuu satulan keskellä / syvimmässä kohtaa satulaa sekä pehmeästi sopeutuu hevosen liikkeisiin
- Oikea ylävartalon asento, pitkä ja joustava selkä
- Hartiat ovat tasapainossa lantion yläpuolella
- Pää hartioiden yläpuolella
- Korva, olkapäät, lonkat, kantapää pystysuorassa linjassa maata kohden

Vähäpätöiset virheet:

- Ratsastaja ei istu aivan keskellä, lievä nojautuminen eteen tai taakse
- Lievä jäykkyys hartioissa tai selässä, pyöreä selkä, leuka alhaalla
- Lantio ei aivan suorassa/ tasapainossa, pientä vinoutta
- Toinen hartia korkeammalla tai käännettynä hevosen liikkumissuuntaa vastaan
- Tuoli-istunta

Merkittävät virheet:

- Mikä tahansa edellä mainituista mutta voimakkaana
- Ratsastaja pomppii satulassa tai istuu hevosen liikettä vasten

JALAT

- Vartalon alla, vakaat ja pitkät. Riittävä kulmaus polvessa, kantapäät alhaalla. Reisi käännetty sisään ja pohkeet lähellä hevosen kylkiä

Vähäpätöiset virheet:

- Epävakaa jalka, liian edessä / takana
- Kantapää nousee apua annettaessa
- Varpaat osoittavat ulospäin
- Polvi hetkellisesti irti satulasta
- Jalustimet liian lyhyet (rajoittavaa jalan käyttöä) tai liian pitkät (kantapää nousee ylös)
- Jalustimen putoaminen jalasta, korjataan välittömästi

Merkittävät virheet:

- Mikä tahansa edellistä, mutta äärimmäisenä muotona
- Polvet nousevat ylös ja irti satulasta ylhäällä läpi ohjelman tai polvi yliojennettuna
- Pohje puristaa hevosen kylkeä
- Kannus jatkuvasti hevosen kyljessä
- Jalustimen menettäminen, jota ei korjata välittömästi

KÄDET JA KÄSIVARRET

- Kädet lähellä toisiaan, pehmeät nyrkit, lähellä toisiaan ja nyrkit pystyssä, ei liian korkealla. Vakaa tuntuma hevosen suuhun säilyy.
- Rennot, pystysuorat olkavarret, kynärpäät lähellä vartaloa
- Suora linja kynärpästä hevosen suuhun
- Kädet seuraavat hevosen pään ja kaulan liikkeitä, säilyttäen joustavan tuntuman

Vähäpätöiset virheet:

- Kädet hieman liian korkealla tai matalalla, liian kaukana toisistaan, levottomat tai joustamattomat kädet, nyrkit auki, hetkellinen tuntuman menettäminen
- Kynärpäät liian takana, liian suora käsi, kynärpäät hieman ulkona

Merkittävät virheet:

- Mikä tahansa yllä olevista äärimmäisessä muodossaan
- Ratsastaja roikkuu ohjassa, nykii ohjausta tai vetää suusta
- Epävakaa kädet tai tuntuman/käden merkittävä jäykkyys

Ohjeita ratsastajan asennon ja istunnan arvostelemiseen:

9–10:

- Kaikki kriteerit täyttäen joko erittäin hyvä tai erinomainen. Erinomainen perusta. Urheilija antaa erittäin tehokkaan ja harmonisen vaikutelman

8–8.9:

- Ei suuria asentovirheitä ja erittäin hyvät perusasiat. Urheilijalla saattaa olla vähäisessä määrin jokin edellä mainituista pienistä puutteista.

7–7.9:

- Edelleen erittäin myönteinen kokonaiskuva. Urheilijassa saattaa olla muutamia pieniä puutteita, mutta ne eivät haittaa kokonaisuuden oikeaa esittämistä eivätkä hevosta.

6–6.9:

- Urheilijalla on useita pieniä asentovirheitä, jotka saattavat pilata kokonaiskuvaa (esim. kädet hieman liian korkealla, urheilija ei istu suorassa, polvi hetkellisesti irti satulasta jne.) TAI urheilija istuu yleisesti ottaen oikein lukuun ottamatta yhtä perustavaa laatua olevaa virhettä (esim. liian näkyvä kannusten käyttö, hevosen jatkuva tökkiminen).

5–5.9:

- Urheilijalla on useita merkittäviä asentovirheitä (esim. istuu vinossa, kädet heiluvat jatkuvasti, ei pysty hallitsemaan jalkojensa asentoa jne.) ja/tai ratsastaa hevosta haitallisella tavalla (esim. kovat kädet, käyttää liikaa kannuksia, ei pysty mukautumaan hevosen liikkeeseen, pomppii satulassa jne.).

< 5:

- Erittäin kovat kädet, jotka vetävät jatkuvasti suusta, liiallinen kannusten käyttö.

APUJEN KÄYTÖN TEHOKKUUS

- Apujen vaikutus hevosen esittämiseen Training Scalen mukaisesti
- Apujen vaikutus liikkeiden ja askellajien oikeaan esittämiseen
- Apujen sensitiivinen käyttö
- Ratsastajan istunnan itsenäisyys

Mitä arvioidaan?

1. Ratsastajan kyky vaikuttaa hevoseen positiivisesti ja esittää se Training Scalen mukaisesti.
 - Lasten ohjelmissa painopiste on rentoudessa, taipuisuudessa, tunteudessa, suoruudessa sekä tasapainossa (kokoamisen perusta).
 - Hevosen laadulla tulee olla vähäinen merkitys.
 - Poikkeus: Huono tai raju ratsastus, jonka seurauksena menettää tasapainon/tahdin vähentää arvosanaa
2. Vaadittujen liikkeiden ja siirtymisten esittäminen täsmällisesti, liikkeiden valmistelu ja esittäminen, linjojen ja teiden tarkkuus
3. Apujen käyttö (herkkä vs. karkea; huomaamaton vs. hyvin näkyvä; tarkka tai epätasallinen ajoitus)
4. Ratsastajan istunnan itsenäisyys ja tasapaino
5. Vaikutelma ratsukon harmonisesta yhteistyöstä

Vähäpätöiset virheet:

- Scale Of Training ei hetkittäin täyty esim: hevosen hetkellinen kireys, ajoittain epävakaata tuntuma, takaosan saisi olla aktiivisempi, hevonen ei aina täysin suora jne.)
- Ratsastaja ei pysty suorittamaan liikkeitä arvosanalla ”melko hyvä” tai sitä paremmin
- Avut ovat ajoittain liian näkyvät
- Väärä laukka, korjataan välittömästi

Merkittävät virheet:

- Hevosta ei ole esitetty Training Scalen mukaisesti: merkittävät tahti-/tasapainohäiriöt heikon tai rajuun ratsastuksen seurauksena, joustavuuden ja rentouden puute, jännittynyt selkä läpi ohjelman, vakavat ongelmat tunteudessa (vasten kättä, lyhyellä kaulalla, kuolaimen yläpuolella, turpa luotivii-van takana, etupainossa, suu auki, kieli ulkona sivusta)
- lennokkuuden puute (takajalat eivät työskentele aktiivisesti, askellajeja ei esitetty oikeassa tempossa), hevonen on erittäin vino ja takaosa työntyy ulos, vaadittua kokoamista ei kyetä esittämään
- Merkittävät virheet vaadittavissa liikkeissä tai siirtymisissä, askellajien ongelmat
- Karkea ratsastus näkyvin avuin
- Istunta ei ole itsenäinen; ratsastaja roikkuu ohjissa, takertuu jaloilla

- Väärä laukka, jota ei välittömästi korjata

Ohjeita apujen käytön tehokkuuden arvosteluun:

9 - 10:

- Hevonen esitetään koulutusasteikon (scale of training) mukaisesti erittäin hyvin tai erinomaisesti herkin ja huomaamattomin avuin. Ratsastaminen on sujuvaa ja antaa vaikutelman ratsukon täydellisestä harmoniasta.
- Hevosen potentiaali tuodaan esiin parhaalla mahdollisella tavalla.
- Kaikki liikkeet suoritetaan tarkasti ilman virheitä.

8.0- 8.9:

- Esitetty erittäin hyvässä oikeaoppisessa muodossa koulutusasteikon mukaisesti, mutta ei aivan vaakuuttavasti kuin edellä JA
- Ei merkittäviä virheitä, vaikutelma ratsukon yhteistyöstä.

7-7.9:

- Hevonen on melko kuuliainen ja se on useimmiten esitetty koulutusasteikon mukaisesti.
- muutama pieni puute tai pieni virhe suorituksessa, mutta ei perusvirheitä, TAI
- hyvin esitetty, mutta yksi suurempi virhe (esim. väärä laukka, jota ei välittömästi korjata).

6-6.9:

- Hevonen on kuuliainen, mutta joitakin puutteita arvioitaessa koulutusasteikon mukaan
- seitsemän pientä puutetta tai selkeästi tunnistettavaa virhettä suorituksen aikana, ei kuitenkaan yhtään perusvirhettä, TAI
- melko hyvä suoritus, jossa on yksi merkittävä virhe (ks. edellä), TAI
- voimakas ja epäasianmukainen kannusten läpi ohjelman.

5-5.9:

- Hevosta ei esitetä koulutusasteikon mukaisesti.
- Joitakin vakavia virheitä tai vastustelua, eikä ratsastaja löydä keinoa ratkaista ongelmaa.
- Kannusten liian voimakas käyttö

< 5:

- Hevonen on jatkuvasti pois avuilta
- Ratsastaminen vaikuttaa erittäin kielteisesti hevoseen ja sen suorittamiseen
- Kannusten liiallinen käyttö

TÄSMÄLLISYYS

- Liikkeiden valmistelu
- Suositettavien tehtävien täsmällisyys
- Liikkeiden suorittaminen oikeassa pisteessä
- Oikean tempon ylläpitäminen

Mitä arvioidaan?

1. Tapa, jolla ratsastaja valmistele liikkeet (esim. suoruus, kokoaminen ne.)
2. Suorittaako ratsukko liikkeet tarkasti ja täsmällisesti (esim. volttien koko, kulmien ratsastaminen, serpentiinit jne.)
3. Suoritetaanko liikkeet oikeassa pisteessä, oikeilla linjoilla
4. Pystyykö ratsukko esittämään ja säilyttämään ohjelmassa vaaditun tempon (esim. harjoitus-ravi/laukka vs. koottu ravi/laukka)

Vähäpätöiset virheet:

- Liikkeiden epätasällinen aloittaminen/ lopettaminen (esim. hevosta ei ole suoristettu ennen kulmaa avotaivutuksen jälkeen)
- Liikkeet / siirtymiset esitetään hieman ennen määrättyä pistettä tai pisteen jälkeen, ratsastettava linja ei täysin ohjelman mukainen
- Ratsukko leikkaa / pyöristää kulmia, serpentiineissä hevonen menee liian syvälle kulmiin
- Hevonen esitetään hieman ulospäin asetettuna; poikittaa ennen kulmia
- Tempo ei aina kyetä ylläpitämään tai sitä ei aina esitetä ohjelman mukaisesti (esim. harjoitusravin kootun ravin sijaan)
- Kuviot eivät täsmällisiä/ oikein (esim. puolivoltit tai voltit ovat liian suuria / liian pieniä)
- Askellajin rikkoutuminen, väärä laukka tai laukan vaihtaminen, jotka kuitenkin korjattu välittömästi

Merkittävät virheet:

- Mikä tahansa edellisistä äärimmäisenä
- Useat vakavat virheet liikkeiden, askellajien, siirtymisten suorittamisessa; raju vastustelu
- Askellajin menettäminen, väärä laukka tai laukan vaihto, jota ei välittömästi korjata

Ohjeita täsmällisyyden arvosteluun:

9–10:

- Kaikki liikkeet, siirtymiset, kulmat ja linjat on suoritettu erittäin hyvin tai erinomaisen tarkasti (esim. volttien koko, diagonaalisten linjojen suoruus määrätystä pisteestä määrättyyn pisteeseen, käyntiaskelten määrä laukanvaihdossa käynnin kautta) JA
- Kaikki liikkeet ja siirtymiset on valmisteltu ja suoritettu, JA
- Oikea tempo säilyy läpi ohjelman (esim. ero harjoitus- ja kootun ravin kesken), JA
- Eikä suorituksessa ole virheitä.

8–8.9:

- Kaikki liikkeet ja siirtymiset suoritetaan ohjelman mukaisissa pisteissä, JA
- Ratsastajalla hyvä käsitys ratsastuskulmista ja oikeista linjoista, JA - Liikkeet ja siirtymät hyvin valmisteltuina ja suoritettuina, JA
- Oikean tempo säilyy läpi ohjelman, JA
- Ohjemassa ei suuria virheitä, sen sijaan mahdollisesti muutamia pieniä virheitä

7–7.9:

- Suurin osa liikkeistä suoritetaan pääosin ohjelman mukaisissa pisteissä
- Pääosin oikea ymmärrys kulmien ja linjojen ratsastuksesta
- Pääosa liikkeistä ja siirtymisistä on valmisteltu ja viimeistely
- Pääosin oikea tempo säilyttäen
- Joitakin pieniä puutteita teknisessä suorittamisessa, TAI
- yleisilmeeltään hyvin täsmällistä, mutta yksi merkittävä virhe, mutta välittömästi korjattu

6 - 6.9:

- Joitakin teknisiä ongelmia, jotka estävät hevosen esittämisen muuta kuin tyydyttävällä tasolla täsmällisyyden osalta

5 - 5.9

- Joitakin teknisiä ongelmia, jotka estävät täsmällisen, harmonisen suorituksen

< 5:

- Useita merkittäviä virheitä vakavalla tavalla (esim. hevonen rikkoo askellajin, käynti ei puhdas käynnin kautta vaihdoissa, hevonen kiertää molemmin takajaloin käännöksessä takaosan ympäri, ei selkeää pysähdystä alku- tai lopputervehdyksessä) ja/tai hevosen jännittymisellä tai vastustelulla on hyvin negatiivinen vaikutus kokonaisuuteen.

YLEISVAIKUTELMA

- Kokonaisuuden harmonia
- Askellajien puhtaus
- Kyky esittää hevonen suotuisalla tavalla

Mitä arvioidaan?

1. Esityksen keveys ja sujuvuus, ilman jännitystä tai vakavia perus- tai teknisiä virheitä, sopusointuinen kumppanuus (harmonia) ratsastajan ja hevosen välillä
2. Arvosana sisältää myös askellajien puhtauden. Jos ratsastajalla on haitallinen vaikutus tahtiin, aiheuttaen esim. passikäynnin, jatkuvaa tasapainottomuutta ravissa tai laukan epäpuhtaan tahdin, kokonaisuus ei voi saada korkeaa arvosanaa yleisvaikutelmasta. Toisin kun taas tahdikas ja elastinen hevonen saattaa vaikuttaa positiivisesti tähän arvosanaan.
3. Pystyykö ratsastaja esittämään hevosensa edukseen, joka osaltaan taas jo vaatii hyvää ratsastustaitoa.

Vähäpätöiset virheet:

- Pienet virheet missä tahansa edellä mainituista kriteereistä: istunta, apujen käytön tehokkuus ja oikea-aikaisuus
- Pienet tekniset virheet, hetkellinen jännitys
- Käynti ei aina täysin puhdas (nelitahtinen), ravi ei aina täysin tasapainoinen, laukka hieman epätasapainossa tai kolmitahti ei aina selkeä
- Ratsastaja ei vielä kykene esittämään kaikkia hevosensa vahvuuksia

Merkittävät virheet:

- Merkittävät ongelmat missä tahansa edellä mainituista kriteereistä: istunta, apujen käyttö ja apujen oikea-aikaisuus
- Useat tekniset virheet, merkittävä jännittyneisyys
- Passikäynti, ravissa epätasaisuutta molempiin suuntiin, laukka selkeästi epätasapainossa tai 3-tahti ei säily. Laukka vaikea kontrolloida
- Ratsastajalla on haitallinen vaikutus hevosen tahtiin ja liikkeisiin

Ohjeita yleisvaikutelman arvosteluun:

9–10:

- Kaikki kriteerit täytetään joko erittäin hyvällä tai erinomaisella tasolla, erittäin hyvä tai erinomainen yhteistyö hevosen ja ratsastajan välillä, sujuva suoritus. Hevonen esitetään parhaalla mahdollisella tavalla kykyjensä mukaisesti.

8–8.9:

- Kokonaisuus täyttää kaikki vaaditut kriteerit erittäin hyvällä tai hyvällä tasolla, erittäin hyvä tai hyvä harmonia hevosen ja ratsastajan kesken. Hevonen esitetään lähes parhaalla mahdollisella tavalla kykyjensä mukaan.

7–7.9:

- Hyvä yhteistyö hevosen ja ratsastajan välillä, pieniä teknisiä haasteita.

6 - 6.9:

- Joitakin perusongelmia ja teknisiä virheitä; ratsastaja pystyy esittämään hevosen vain tyydyttävällä tavalla.

5–5.9:

- Useita ongelmia kaikilla ohjelman osa-alueilla. Useita perus- ja teknisiä virheitä ja/ tai ajoittaista vastustelua. Kokonaisuus ei ole harmoninen.

< 5:

- Useita merkittäviä ongelmia kaikilla ohjelman osa-alueilla. Merkittäviä virheitä ja/ tai vastustelua.
- Ratsastajalla on negatiivinen vaikutus kokonaisuuteen. Kokonaisuuden harmonia puuttuu täysin.

9. Nuorten hevosten arvostelu (5-, 6- ja 7-vuotiaat hevoset)

Nuorten hevosten ohjelmien ja kilpailuiden perusajatuksena on tutustuttaa 5-, 6- ja 7-vuotiaat hevoset kilpailutilanteeseen ja hankkia kokemusta kouluradalta sekä antaa nuorille hevosille mahdollisuus kilpailuilla keskenään nuorille hevosille suunnatuilla ohjelmilla. Ensisijaista on arvioida hevosten oikea koulutus, rohkaista kansallista kasvatusta ja lisätä kiinnostusta nuorten hevosten kansainväliseen ja kansalliseen kilpailemiseen.

Ohjelmat:

5-year-olds:

FEI Esiohjelma 5-vuotialle hevosille

FEI Loppukilpailuohjelma 5-vuotiaille hevosille

6-year-olds:

FEI Esiohjelma 6-vuotialle hevosille

FEI Loppukilpailuohjelma 6-vuotiaille hevosille

7-year-olds:

FEI Esiohjelma 7-vuotialle hevosille

FEI Loppukilpailuohjelma 7-vuotiaille hevosille

4-year-olds:

FEI kouluratsastusohjelma 4-vuotiaille hevosille (ei kansainväliset luokat)

Laatuarvosteluohjelma 4-vuotialle hevosille

Varusteet:

5- ja 6-vuotiaiden hevosten ohjelmat ratsastetaan nivelkuolaimella. 7-vuotiaiden ohjelmat voidaan ratsastaa joko nivel- tai kankikuolaimella. Kuolaimet ja turparemmit koulusääntöjen mukaan. Suojat ja pinnetit ovat kiellettyjä. Nuorilla hevosilla voidaan kansallisissa kilpailuissa pitää raippa mukana suorituksen aikana.

1. Nuorten hevosten arvostelussa noudatettavat periaatteet

Arvosteltaessa nuoria hevosia tärkein paino on

- askellajeissa,
- koulutuksen tasossa ja laadussa, sekä
- yleisvaikutelmassa sisältäen rakenteen, temperamentin sekä luonnollisen kyvyn nousta korkeatasoiseksi kouluratsuksi

Hevosen peruskellajit, kyky ja yleisvaikutelma kouluratsuna arvostellaan. Tuomarin tulee asettaa seuraavat kysymykset:

- vastaako ratsun esiintyminen kouluratsun perusedellytyksiä vai ei
- onko hevonen koulutuksellisesti oikealla tiellä
- onko hevosessa kykyä nousta korkeisiin kouluratsastusluokkiin

ASKELLAJIT

Askellajit tulee arvostella tinkimättömästi, sillä ne ovat ratkaisevan tärkeitä kouluhevosen laadun kannalta. Niiden on oltava ehdottoman säännöllisiä ilman jännitystä. Lennokkuuden on lähdettävä takaa aktiivisin takajaloin ja yli pehmeän selän. Askeleen tulee olla joustavia ja osoittaa kykyä kantaa itsensä ja lapojen tulee olla irtonaiset. Askellajien laatu arvostellaan huomioimalla kokonaisvaikutelma, askellajin säännöllisyys ja kimmoisuus, tahdin ja luonnollisen tasapainon säilyttäminen askellajin sisällä sekä siirtymisissä askellajista toiseen.

KOULUTUSTASO

Askellajien ohella yhtä tärkeää on hevosen oikea ja iän mukainen koulutus. Tuomareiden tulee arvioida vastaako hevosen koulutus koulutusasteikon perusperiaatteita (Scale of Training). Erytystä huomiota on kiinnitettävä pehmeään ja tasaiseen tuntumaan sekä kevyesti vaahtoavaan suuhun sekä pehmeään niskaan. Niskan tulisi olla korkeimpana kohtana ja kaulan tulisi olla pehmeä. Hevosen tulisi asettua ja taipua yhtäläisesti molempiin suuntiin ja sen tulisi olla notkea ja tottelevainen. Luonnollista kantokykyä edellytetään, mutta sen määrä on riippuvainen hevosen iästä. 5-vuotiaiden ohjelmissa vaaditaan vain kokoamisen alkua ts. halua koota itseään. 6-vuotiaiden ohjelmissa määritellään kokoaminen selkeämmin, ”kyky koota itseään”. 7-vuotiaiden tulee osoittaa tälle tasolle ominaista kokoamista sekä kykyä kantaa itsensä takaosallaan, etuosa keveänä. 7-vuotiaan hevosen tulee liikkua yli selän, kantaa itsensä hyvässä tasapainossa ja tasaisella tuntumalla ja sen tulee kyetä taipumaan oikealla tavalla.

Nuorten hevosten ohjelmissa sivuttaisliikkeiden ja laukanvaihtojen tärkeimmät kriteerit ovat sujuvuus ja oikea suorittaminen (ks. vähäiset virheet). Arvosteltaessa 5-, 6- ja 7-vuotiaita hevosia tuomareiden tulee kyetä erottamaan vähäiset virheet, joilla ei ole merkittävää vaikutusta arvosanaan perustavaa laatua olevista (merkittävistä) virheistä, jotka johtavat yleensä alhaisempiin arvosanoihin.

VÄHÄISET VIRHEET

Vähäiset virheet tulee arvostella lempeästi, jos hevonen kuitenkin periaatteessa osoittaa olevansa oikein koulutettu ja askellajit ovat laadukkaita. Hevonen, joka ohjelman alussa on jännittynyt tai sen keskittyminen herpaantuu tai on jopa hieman pelokas, tulee arvostella suopeammin kuin muissa luokissa.

5-v hevosten vähäiset virheet

- hetkittäistä jännittyneisyyttä ohjelman alussa, pieniä keskittymishäiriöitä, mutta paranee ohjelman edetessä
- pysähdys ei täysin kuulolla ja tasapainossa
- siirtymiset eivät tarkasti pisteissä
- pientä, hetkittäistä vinoutta
- väärä laukka, joka korjataan välittömästi
- askellaji katkeaa hetkellisesti esim. tippuu raville laukasta, mutta korjataan välittömästi
- Laukanvaihto käynnin kautta joko 2 tai 6 käyntiaskeleen kautta 3–5 askeleen sijaan

6-v hevosten vähäiset virheet

- sivuttaisliikkeen aloitus/lopetus ei täsmällisesti vaaditussa pisteessä, hetkittäinen suoristuminen taivutuksessa
- ennenaikainen suoristuminen taivutuksen lopussa
- laukanvaihto ei täsmällisesti pisteessä, pientä huojuntaa, ei aivan tasapainossa

7-v hevosten vähäiset virheet

- Sarjavaihdot eivät täysin tasapainossa/suorat – yksittäisen vaihdot kuitenkin ehdottoman suorat
- Hetkittäinen tasapainon menetys laukkapiruetissa

PERUSTAVAA LAATUA OLEVAT VIRHEET

Perustavaa laatua olevat virheet johtavat aina arvosanan alenemiseen. Sellaisia ovat esim: selkeästi epäpuhdas askellaji, jännittyneisyys, jatkuvat ongelmat tuntumassa, toimimaton/jännittynyt selkä, selkeä vinous ja takajalkojen riittämätön aktiivisuus.

5-v hevosten vakavat virheet

- epäsäännöllinen tahti ravissa
- laukan kolmitahtisuuden puute tai menetys – myös vastalaukassa
- epäsäännölliset tai passiaskeleet käynnissä – myös käännökset takaosalla

- selkeä vastustelu peruutuksessa tai askeleet eivät diagonaaliset
- laukanvaihdot käynnin kautta ilman käyntiaskeleita välissä
- jatkuva jännittyneisyys
- toistuvat ongelmat tuntumassa, asettuminen ei rehellistä tai suuongelmat
- irtonaisuuden puute, jännittynyt selkä
- selkeä vinous
- jäykät takajalat, energian ja takaosan aktiivisuuden puute

6-v hevosten vakavat virheet

- epäsäännöllinen tahti ravissa
- laukan kolmitahtisuuden puute –tai menetys myös vastalaukassa
- epäsäännölliset tai passiaskeleet käynnissä – myös takaosankäännökset
- taipumisen puute sivuttaisliikkeissä
- laukanvaihdot pääosin epäpuhtaita
- jatkuva jännittyneisyys
- toistuvat ongelmat tuntumassa, asettuminen ei rehellistä ja suuongelmat
- irtonaisuuden puute ja selän jännittyneisyys
- selkeä vinous
- jäykät takajalat, energian ja takaosan aktiivisuuden puute

7-v hevosten vakavat virheet

- epäsäännöllinen tahti ravissa
- laukan kolmitahtisuuden puute tai menetys – myös vastalaukassa
- epäsäännölliset tai passiaskeleet käynnissä – myös takaosakäännökset
- taipumisen puute sivuttaisliikkeissä
- laukanvaihdot pääosin epäpuhtaita
- jatkuva jännittyneisyys
- toistuvat ongelmat tuntumassa, asettuminen ei rehellistä ja suuongelmat
- irtonaisuuden puute ja selän jännittyneisyys
- selkeä vinous
- jäykät takajalat, energian ja takaosan aktiivisuuden puute
- jatkuva vastustelu kootussa tehtävissä - puutteellinen kyky koota itseään

YLEISVAIKUTELMA

Askellajien ja oikean koulutuksen ohella tuomareiden tulee arvioida, onko hevosessa riittävästi laatua kehittyä korkea tasoiseksi kouluhevoseksi.

Yleisvaikutelma/tulevaisuuden näkymä perustuu:

- Askellajien laatuun (sisältäen sen sujuvuuden, jolla hevonen kykenee suorittamaan tehtävät)
- Koulutuksen tasoon Training Scalen -mukaisesti arvioiden
- Potentiaali ja soveltuvuus kouluratsuksi, mukaan lukien temperamentti (tarkkaavaisuus, halu työskennellä, luonnollinen halu liikkua eteenpäin, mielen tasapaino), rakenne, näyttävyyttä (ulkonäkö, karisma, läsnäolo ja luonnollinen charmi). Tuomareiden tulee aina preferoida hevosta, jolla on potentiaalia kehittyä korkeatasoiseksi kouluhevoseksi verrattuna hevoseen, joka suorittaa tehtävät kuuliaisesti ilman, että se osoittaa mitään erityistä laatua.

RATSASTAJA

Ratsastajan istunnalla ja apujen käytön tehokkuudella on vähäinen vaikutus arvostellessa nuoria hevosia.

2. Nuorten hevosten arvostelu

5- ja 6-vuotiaiden hevosten arvostelu suoritetaan vähintään kolmen tuomarin paneelilla. Tuomarit sijoitetaan pisteeseen C. He toimivat yhdessä ja antavat arvosanat yhteisesti ja käyttävät nuorten hevosten arvosteluun tarkoitettua lomaketta. Tuomarit antavat 5 arvosanaa; ravi, käynti, laukka, kuuliaisuus sekä yleisvaikutelma. Desimaaleja saa käyttää. Arvosanat lasketaan yhteen ja kerrotaan kahdella, joka lopputulos antaa kokonaistuloksen. Kaikki virheet vähennetään kouluratsastussääntöjen mukaisesti.

7-vuotiaiden hevosten luokat arvostellaan joko kolmen tai viiden tuomarin paneelia käyttäen. Kolmea tuomaria käytettäessä päätuomari istuu pisteessä C ja arvostelee ohjelman teknisen osuuden. Kaksi muuta tuomaria istuvat yhdessä joko pisteessä B tai E ja he arvostelevat pelkästään hevosen laatua. Viittä tuomaria käytettäessä päätuomari+1 istuvat pisteessä C ja kolmas tuomari istuu pisteessä E. Heillä tulee olla puheyhteys keskenään ja he arvostelevat yhdessä hevosen laatua. Kaksi muuta tuomaria istuvat pisteissä H ja B suorittaen kumpikin teknisen arvostelun eikä heillä ole yhteyttä keskenään eikä tuomareihin pisteissä C tai E (C/B ja M/E myös mahdolliset). Sekä hevosen laatu että tekninen suoritus muodostavat kumpikin 50 % kokonaistuloksesta. Kaikki virheet vähennetään kouluratsastussääntöjen mukaisesti.

Arvosanat tulee selittää yksityiskohtaisin kommentein arvostelupöytäkirjaan. Kommentit ovat suositeltavaa avata yleisölle jokaisen ratsukon jälkeen, jotta kilpailu olisi mielenkiintoisempi myös yleisölle. Tämä ei ole kuitenkaan pakollista.

AIKATAULU

Nuorten hevosten luokissa tulisi aikataulu laatia siten, että suoritusten väliin jää 1–2 ylimääräistä minuuttia, jotta hevosella on mahdollisuus tutustua ympäristöön. Tämä aika on myös tarpeen, jos tuomarit kommentoivat ratsukoita jokaisen suorituksen jälkeen.

SIJOITUKSEN MÄÄRÄYTYMINEN

1. Kaikissa luokissa voittaja on se, joka saavuttaa korkeimman kokonaistuloksen. Toiseksi sijoittuu ratsukko, joka saavuttaa seuraavaksi korkeimman kokonaistuloksen.
2. Tasatulokset: Mikäli nuorten hevosten luokissa sijoilla 1–3 on useampia ratsukoita samalla pistemäärällä, paremmuus ratkaistaan laskelmalla yhteen kuuliaisuuden ja yleisvaikutelman pisteet ja jakamalla lopputulos kahdella. Korkeamman keskiarvon saavuttanut ratsukko on paremmalla sijoituksella. Jos tulos on edelleen tasan, kuuliaisuudesta annettu arvosana ratkaisee. Ja jos edelleen tasan, ovat ratsukot samanarvoiset.